

atp.se

**ATP Koncernen
halvårsrapport 2023**

Kort om ATP

ATP LIVSLANG PENSION

ATP-pensionen er en **livslang garanteret pension**, der udbetales gennem hele pensionstilværelsen – Det er med til at sikre økonomisk grundtryghed primært for dem uden anden pensionsindtægt end folkepension

18,2 %

i fortsat **stabil bonusevne**

1,4 mia. kr.

i afkast i første halvår 2023.
De seneste 10 år har ATP skabt et gennemsnitligt årsafkast på 13 mia. kr.

ATP har fra 2023 implementeret den nye regnskabsstandard, IFRS 17.

Implementeringen har en betydning for ATP's indregning, måling og præsentation af pensionsforpligtelserne

Lave administrationsomkostninger pr. medlem på

19 kr.

Værdiskabelse fra pensioner og ufordelte midler i alt

1,6 %

Solide ESG-data er en forudsætning for at skubbe selskaber i en mere **bæredygtig** retning

ADMINISTRATION FOR EKSTERNE PARTER – UDBETALING AF VELFÆRDSYDELSER

2/3

af velfærdskronerne i Danmark udbetales af ATP

ATP har **digitaliseret og effektiviseret** udbetalinger af velfærdsydelser. I første halvår er der udbetalt

160 mia. kr.

ATP er et **digitaliseringshus**, og it-udviklingsrammen var i første halvår 2023

280 mio. kr.

Koncernens hovedtal

Mio. kr	1. halvår 2023	1. halvår 2022
Investering		
Afkast af investeringsporteføljen	1.363	-57.231
Pensionsafkast- og selskabsskat	-263	8.035
Resultat af Investering	1.100	-49.197
Afdækning		
Renteafdækning		
Ændring som følge af rente og løbetidsforkortelse	-6.401	165.409
Afkast af renteafdækningsporteføljen	9.573	-191.147
Pensionsafkastskat	-1.460	29.245
Resultat af renteafdækning	1.712	3.508
Livrente med markedseksposering		
Afkast af markedsafkastporteføljen	25	-55
Pensionsafkastskat	-4	8
Forrentning af livrente med markedseksposering	-21	46
Resultat af livrente med markedseksposering	0	0
Resultat af Afdækning	1.712	3.508
Forsikringsindtægter	9.680	9.701
Udbetalte pensioner	-9.166	-9.017
Omkostninger vedrørende investering og afdækning	-346	-441
Omkostninger vedrørende administration	-103	-105
Ændring i risikojustering	-26	-24
Øvrige ændringer	-38	-113
Resultat af forsikringservice	0	0
Resultat for ATP Livslang Pension	2.813	-45.689
Andre indtægter/omkostninger	26	130
Administration for eksterne parter		
Indtægter	1.259	1.220
Omkostninger	-1.259	-1.220
Resultat af Administration for eksterne parter	0	0
Resultat før forrentning af bonuspotentialet	2.839	-45.559
Forrentning tilskrevet bonuspotentialet	-2.813	45.689
Minoritetsinteressers andel af resultatet	-26	-130
Periodens resultat	0	0
Garanterede pensioner	538.460	586.294
Livrente med markedseksposering	2.189	616
Risikojustering	861	862
Pensionsforpligtelser i alt	541.511	587.772
Langsigtet supplerende hensættelse	36.935	42.094
Bonuspotentialer	105.234	102.746
Ufordelte midler i alt	142.169	144.840
Formue i alt	683.679	732.612

Note: Sammenligningstallene er udarbejdet i overensstemmelse med de samme principper som 2023. Ændringen skyldes primært implementering af IFRS 17. Se nærmere under anvendt regnskabspraksis.

ATP's formue og afkast tilhører medlemmerne, hvorfor ATP ikke har en egenkapital. I overensstemmelse med IFRS 17 er ATP's resultat efter overførsel til bonuspotentialer derfor 0.

Nøgletal for ATP

	1. halvår 2023	5-årig
Afkastnøgletal		
Afkast fra Investering før skat ift. bonuspotentialer i pct. ¹	0,9	4,4
Afkast af markedsafkastporteføljen før skat i pct. ²	1,8	-
Værdiskabelsesnøgletal		
Værdiskabelse fra pensionerne i pct.	1,5	3,3
Værdiskabelse fra ufordelte midler i pct.	1,8	2,3
Værdiskabelse i alt i pct.	1,6	3,1
	1. halvår 2023	1. halvår 2022
Øvrige nøgletal		
Bonusevne	18,2	16,3
Medlemmer (antal i 1.000)	5.545	5.455
Administrationsomkostninger i kr. pr. medlem	-19	-19
Bidragsindbetalinger i mio. kr.	6.268	5.925
Opdatering af levetid i mio. kr.	1.881	3.805
Bonustilskrivning i mio. kr.	0	0

¹Afkast fra Investering er beregnet som et dagligt tidsvægtet afkast på bonuspotentialer. Investeringsporteføljen følger en risikobaseret investeringstilgang, hvor fokus er på risiko, frem for hvor mange kroner der investeres. Investeringsporteføljen består som udgangspunkt af midler fra bonuspotentialer. De midler, der som følge af anvendelse af afledte finansielle instrumenter ikke bindes i afdækningsporteføljen, er til rådighed for investeringsporteføljen på markedsbetingelser. Det betyder i praksis, at investeringsporteføljen kan operere med flere midler end bonuspotentialer. Markedsværdien ultimo første halvår 2023 var på 277,4 mia. kr. I markedsværdien af investeringsporteføljen indgår også afledte finansielle instrumenter, hvor markedsværdien typisk vil være lav, nul eller negativ.

²Afkast af markedsafkastporteføljen er beregnet som et dagligt tidsvægtet afkast.

= Beretning

- ATP giver tryghed – i dag og om 50 år
 - Digitalisering hjælper danskerne
 - Sådan arbejder ATP som investor
 - Periodens resultat og formue
 - Bonusevne
 - Værdiskabelse og investeringstilgang
 - ATP's optimerede forretningsmodel
 - Ny regnskabsregulering
 - Resultat for ATP Livslang Pension
 - Samfundsansvar
 - Administration for eksterne parter
 - Væsentlige risici og usikkerhedsfaktorer
 - Begivenheder efter balancedagen
 - Forventninger til 2023
-

Beretning

ATP giver tryghed – i dag og om 50 år

ATP er hele Danmarks pensionskasse og udbetaler årligt 18 mia. kr. i pensioner til medlemmerne. Samtidig står ATP for udbetalingen af velfærds- og sikringsydelse for over 300 mia. kr. hvert år. Det gør ATP til en vigtig brik i velfærdssamfundet.

For selv om danskerne i stigende grad selv sparer op til deres pension, så udgør grundpensionen – bestående af folkepensionen og ATP Livslang Pension – i dag klart størstedelen af den pensionsindtægt, som en gennemsnitlig pensionist har. Godt tre fjerdedele af pensionsindtægten kommer i dag fra grundpensionen, og det er uanset, hvor i Danmark, du befinder dig. Og kigger man 50 år frem, ændrer det ikke ved den grundlæggende betydning af grundpensionen. I 2080 vil folkepensionen og ATP stå for omkring 50 pct. af pensionsindtægten for danske pensionister i gennemsnit. Også selv om stort set alle til den tid har haft et fuldt arbejdsliv til at spare op til egen pension via lønnen.

ATP Livslang Pension fungerer fortsat – helt i pagt med intentionen ved oprettelsen af ATP i 1964 – som et økonomisk sikkerhedsnet for Danmarks pensionister. I 2023 er pengene fra ATP således den eneste pensionsindtægt ud over folkepensionen for omkring 400.000 danske pensionister.

For ATP var 2022-resultatet præget af kraftigt stigende renter og endte med et stort underskud. Markederne har i 2023 udviklet sig bedre, om end de fortsat er svære for den langsigtede investeringsstrategi, som vi har valgt. Vi mener fortsat at investeringsstrategien er den rigtige, og vi har også i første halvår 2023 fulgt denne strategi, der understøtter ATP's rolle i pensionssystemet og sikrer, at vi kan levere en forudsigelig, livslang og garanteret pension. Det højere renteniveau i 2023 betyder, at ATP vil kunne give en højere forrentning af de bidrag, medlemmerne indbetaler i 2023, end i de forgangne år, og ATP's evne til fremover at forhøje pensionerne (bonusevnen) har udvist en svag stigning i løbet af første halvår. Udover den værdiskabelse som forrentningen af de indbetalte midler skaber for den enkelte, udgør den livslange pensionsgaranti en

værdi i sig selv for det enkelte medlem, som i hele sit arbejdsliv kan være tryk ved, at vedkommende er sikret en vis indkomst i hele sit liv.

Også på arbejdsmarkedet er det centralt for ATP at sikre den grundlæggende tryghed. I en tid, der har været præget af økonomisk usikkerhed i form af stigende renter og højere inflation, hjælper Lønmodtagernes Garantifond, der administreres af ATP, lønmodtagere, når virksomheder går konkurs. I starten af 2023 var flere lønmodtagere påvirkede af konkurser end i de foregående par år. I første halvår af 2023 var antallet af konkurser på 859 mod 721 i samme periode sidste år. Antallet af anmeldte lønmodtagere var på 6.955 mod 4.463 i første halvdel af 2022.

Digitalisering hjælper danskerne

For di ATP udbetaler offentlige ydelser som folkepension, barseldagpenge, feriepenge, boligstøtte og familieydelse, er ATP hver dag i kontakt med mange danskere. ATP modtager fx 2,5 millioner telefonopkald om året fra danskerne, og når økonomien i samfundet er presset, stiger mængden af opkald til os. Ydelserne fra ATP er afgørende for mange menneskers dagligdag, og via danskernes telefonopkald kan vi hurtig mærke, hvad der bekymrer eller optager dem.

De høje energipriser kombineret med højere inflation end i mange år gav særligt i de første måneder af året mange telefonopkald fra danskerne, som var optaget af deres økonomiske situation. Her var det ATP's opgave at møde danskerne i øjenhøjde og give en god og nærværende service.

Et af de redskaber, vi har til hele tiden at forbedre servicen over for danskerne – og tilmed gøre det for færre og færre penge – er digitalisering. ATP har derfor i første halvår af 2023 haft stor fokus på udviklingen af ny teknologi, ikke mindst de mange muligheder indenfor kunstig intelligens. Selvom kunstig intelligens kan virke både fjært og fremmed, så er det et begreb, som vi alle skal forholde os til – og som vi kan få stor gavn af. ATP er i fuld gang med at omsætte de mange nye, spændende teknologimuligheder til konkrete, nyttige værktøjer, som kan forbedre vores interne processer og

vores eksterne kontakt med danskerne. For gør vi det rigtigt, kan det være med til at sikre et af verdens bedst fungerende velfærdssamfund og i fremtiden give en enklere og lettere kontakt med det offentlige.

Interessen for digitalisering betyder dog ikke, at ATP anvender den nye teknologi ukritisk. Vi afprøver og tester løsninger, før de sættes i produktion, og vi har både en politik for dataetik og et velfungerende setup, der sikrer, at danskerne kan stole på, at vi passer godt på deres oplysninger. Og ja, implementering af ny teknologi vil betyde forandringer for vores kunder. Det kan være, at man som dansker bliver mødt lidt oftere af en robot end tidligere, ligesom selvbetjeningsløsninger, som mange i forvejen anvender, vil komme til at fungere lidt anderledes. Ny teknologi har altid betydet, at man skal tilpasse sin adfærd en smule.

ATP har i 2023 opbygget et dedikeret team, der sørger for, at vi evner at afprøve nye teknologier. Selvom det kan virke selvmodsigende for en langsigtet investor og et stort administrationshus som os, så øver vi os i at tænke kortsigtet, når det gælder teknologi. Den udvikler sig i en hast, ingen af os havde fantasi til at forestille os for blot et par år siden. En samfundsinstitution som ATP skal være på tærerne digitalt set. Til gavn for både den enkelte dansker, der skal møde et enkelt ATP, og samfundet, der kan spare vigtige velfærdskroner, som kan anvendes til andre formål.

ATP vil være Danmarks førende it-hus, og teknologi er forudsætningen for, at vi fortsat kan forbedre os. I år har ATP derfor lavet omfattende ændringer i den del af forretningen, der håndterer it og teknologi målrettet vores velfærds- og sikringsydelse. Omkring 200 medarbejdere har fået nye opgaver, en række lederstillinger er skåret væk, og organisationen er blevet indrettet, så den understøtter mest mulig teknologiuudvikling for færrest muligt penge.

Sådan arbejder ATP som investor

ATP er en stor institutionel investor. ATP investerer i et stort antal selskaber i både ind- og udland. De enkelte selskaber adskiller sig på en lang række parametre, og de udfordringer, selskaberne står med, varierer

betydeligt på tværs af branche, geografi og størrelse. Vi arbejder som investor for at gøre vores indflydelse gældende og skubbe selskaberne i den retning, vi tror skaber vækst og dermed afkast til vores medlemmer. Og den retning er bæredygtig. For os er fremtidens vinderstrategi en strategi, der skal være grøn. De selskaber, der forstår at omstille deres forretning, udnytte ny teknologi og efterlade et mindre klimaaftryk, er dem, der vil klare sig bedst på sigt.

Et afgørende led i arbejdet med at lægge tryk på selskabernes grønne omstilling handler om ESG-rapportering (miljøpåvirkning, samfunds betydning og governance). Hvis målet er at mindske Co2-udledning og tage hensyn til biodiversitet, kræver det, at selskaberne kender deres udgangspunkt. Data er med andre ord vigtige at have på plads, men det er en svær øvelse. Jo mindre selskab, desto mere uoverskuelig kan opgaven synes – men stigende regulatoriske krav både til investorer som ATP og til virksomhederne selv øger behovet for data, så der er ingen vej udenom.

ATP vil gerne hjælpe virksomhederne med at finde deres vej. De senere år har vi sat os i spidsen for at udvikle et ESG-spørgeskema til de noterede virksomheder, som er en gruppe af virksomheder i vores portefølje, der fortsat har et langt stykke vej at gå, før ESG-overblikket er på plads. Flere danske institutionelle investorer har siden tilsluttet sig spørgeskemaet, som nu også vækker interesse i Europa, fordi det skaber værdi for de medvirkende selskaber og investorerne, som deler viden i den database, der bygges op. Spørgeskemaet fungerer som basis for dialog mellem investor og virksomhed, hvor begge gennem medvirken bliver klogere på brancher, trends og specifikke udfordringer. Og ved at samarbejde med andre investorer om samme standardiserede skema er håbet, at vi kan bidrage til den overordnede udvikling på området for dataindsamling.

Martin Præstegaard
CEO i ATP

Periodens resultat og formue

ATP skal til enhver tid sikre, at vi kan udbetale de livslange og garanterede pensioner til vores 5,5 mio. medlemmer. Derfor afdækker vi renterisikoen på pensionerne, hvilket også i første halvår 2023 virkede efter hensigten. Samtidig gav investeringsporteføljen et positivt afkast, der sammen med opdatering af medlemmernes forventede levetid bidrog til en svagt stigende bonusevne på niveau med gennemsnittet over de seneste 10 år. Det var primært aktier, der gav positive investeringsafkast, mens alternative investeringer, som ATP har mange af, samlet ikke bidrog væsentligt i første halvår 2023.

Samlet blev der overført 2,8 mia. kr. til bonuspotentialet i perioden, der således udgjorde 105,2 mia. kr. ultimo halvåret.

Bonusevne

ATP's bonusevne er forholdet mellem værdien af ATP's bonuspotentiale og ATP's samlede forpligtelser overfor medlemmerne. Bonusevnen giver et godt billede for sundhedstilstanden i ATP, idet den udtrykker, hvor mange yderligere midler, ATP har i forhold til ATP's forpligtelser overfor medlemmerne. Midlerne i bonuspotentialet vil – udover at skulle dække ATP's risikotagning

og uforudsete udgifter – på sigt kan anvendes til at forhøje ATP-pensionerne. Selvom værdien af ATP's pensionsforpligtelser har svinget markant over de seneste år, har ATP's bonusevne været ret stabil. ATP's evne til fremover at forhøje pensionerne, bonusevnen, er således ikke blevet markant påvirket af de store udsving i renterne, der er set over de seneste år.

Dette betyder, at udover ATP's medlemmer er sikret, at deres garantier i ATP fortsat er intakte, har medlemmerne fortsat samme grad af frie midler som tidligere. ATP's investeringsstrategi sikrer således på passende vis de garanterede pensioner: både den allerede garanterede ATP-pension, men også den fremadrettede bonusmulighed.

Værdiskabelse og investeringstilgang

ATP Livslang Pension er et supplement til folkepensionen og dækker i dag stort set alle borgere i Danmark. Dette har fundamental betydning for den måde, hvorpå ATP investerer medlemmernes indbetalinger. Medlemmerne skal kunne regne med deres livslange ATP-pension.

Grundprincippet i ATP's investeringstilgang er, at medlemmerne skal have meget høj sikkerhed for de livslange pensioner, samtidig med at vi tilstræber at realværdisikre pensionerne over tid. Der findes ingen investeringsstrategier, der kan garantere, at pensionerne altid kan opskrives med den faktiske inflation.

Ved den årlige beregning af, hvor meget garanteret pension, medlemmerne får for deres bidrag til ATP, indregnes den aktuelle nominelle obligationsrente. Når renten er høj, vil medlemmerne få meget pension for deres bidrag, og omvendt, når renten er lav. Det stigende renteniveau de seneste år kommer således medlemmerne til gode ved, at de får en højere ATP-pension for deres bidrag.

Typisk vil den indregnede rente overstige den forventede inflation, så medlemmernes bidrag allerede derved realværdiforøges.

For at sikre den indregnede forrentning i pensionerne investerer ATP en stor del af de samlede midler i aktiver, der har høj sikkerhed i forhold til de fremtidige pensionsudbetalinger. Denne portefølje kaldes for renteafdækningsporteføljen. Renteafdækningsporteføljen sikrer, at ATP kan levere de nominelle, garanterede pensioner til medlemmerne.

For at tilstræbe realværdisikring af de nominelle garanterede pensioner investerer ATP bonuspotentialet i en mere risikofyldt portefølje – investeringsporteføljen – således at risikoen i det samlede pensionsprodukt stadig er lav. Midlerne hørende til bonuspotentialet investeres på en måde, så der opnås en passende balance mellem muligheden for at kunne opskrive pensionerne med bonus og samtidig sikre en begrænset sandsynlighed for, at bonuspotentialet tabes som følge af negative afkast. Denne afvejning af forventet afkast op imod risikoen for tab er central for ATP's forretningsmodel.

Regnskabet afspejler det årlige resultat af ATP's virksomhed, men den forrentning, der ligger i pensionerne, belyses ikke direkte. Samtidig har ATP en række porteføljer, der hver især bidrager til den samlede værdiskabelse i ATP på hver sin måde. Derfor beregner ATP nogle supplerende nøgletal, der belyser den samlede værdiskabelse i ATP.

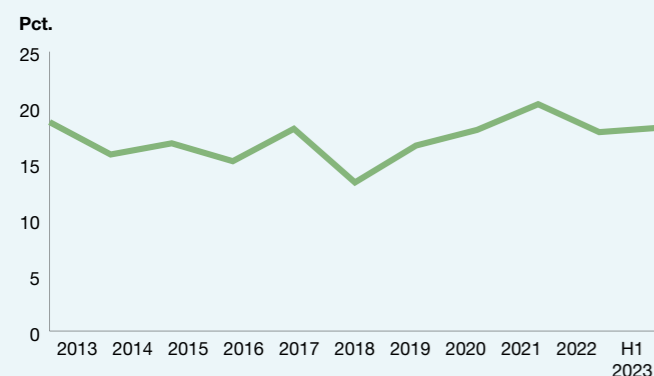
Værdiskabelse fra ufordelte midler udgør 1,8 pct. for første halvår 2023 og illustrerer forrentningen af ATP's såkaldte ufordelte midler, dvs. bonuspotentialet og den langsigtede supplerende hensættelse. Værdiskabelsen i bonuspotentialet på 2,6 pct. er hovedsageligt drevet af investeringsafkastet. Da der endnu ikke er taget risiko i den supplerende afdækningsportefølje, er værdiskabelsen i den langsigtede supplerende hensættelse på 0 pct.

Værdiskabelse fra pensionerne illustrerer den gennemsnitlige forrentning af medlemmernes pensioner. For de garanterede pensioner er værdiskabelsen på 1,5 pct. i første halvår 2023 og afspejler den forrentning, ATP har indregnet i garantierne og dermed lovet medlemmerne over tid, på tværs af aldersgrupper. For livrente med markedseksposering er værdiskabelsen på 1,6 pct., hvilket er et udtryk for et opnået afkast i perioden.

ATP's værdiskabelse er samlet 1,6% for perioden og vil over tid være påvirket af de enkelte del porteføljer og den investeringsrisiko, der under hensyn til den samlede forretningsmodel tages i disse.

Udvikling i ATP's bonusevne

Bonusevnen er fortsat på niveau med tidligere år

Værdiskabelse i alt 1,6 %

Værdiskabelse fra pensioner 1,5 %

Garanterede pensioner
1,5 %
538,5 mia. kr.

Livrente med markedseksposering
1,6 %
2,2 mia. kr.

Værdiskabelse fra ufordelte midler 1,8 %

Bonuspotentialet
2,6 %
105,2 mia. kr.

Langsigtet supplerende hensættelse
0,0 %
36,9 mia. kr.

Udover den værdiskabelse som forrentningen af de indbetalte midler skaber for den enkelte, udgør den livslange pensionsgaranti en værdi i sig selv for det enkelte medlem, som i hele sit arbejdsliv kan være tryk ved, at vedkommende er sikret en vis indkomst i hele sit liv.

ATP's optimerede forretningsmodel

Den optimerede forretningsmodel er et resultat af ATP's målsætning om at være en vigtig bidragsyder til danskernes grundforsørgelse via stabile, garanterede livslange pensioner, der skal tilstræbes realværdisikret. Målet med de samlede ændringer i forretningsmodellen for ATP Livslang Pension er at opnå såvel højere absolutte pensioner som en bedre mulighed for at realværdisikre disse.

Ændringerne i ATP's forretningsmodel består af to dele. Livrente med markedseksposering (LMM), der blev introduceret i 2022, og ændret afdækningsstrategi, der startes op i 2023.

Ændret afdækningsstrategi tager udgangspunkt i ATP's eksisterende renteafdækning med tilføjelse af langsigtet

markedsrisiko til afdækningen i form af mere risikofyldte aktiver med henblik på at styrke muligheden for at realværdisikre de livslange pensioner. Ændret afdækning baserer sig på to særtræk ved ATP-ordningen: Udbetalingerne strækker sig langt ud i fremtiden, og midlerne udbetales alene til medlemmerne, i takt med at disse pensioneres. Derved kan en del af formuen, der skal levere de garanterede pensioner (afdækningen), investeres med et langsigtet fokus, hvor ATP påtager sig en højere investeringsrisiko end ved en ren renteafdækning. Målet er at opnå et højere afkast over tid som supplement til den nuværende renteafdækning og samtidig fastholde, at ATP med meget stor sandsynlighed kan honorere de garanterede pensionsudbetalinger.

Som konsekvens af illikviditeten i ATP's forpligtelser skal ATP – i overensstemmelse med internationale regnskabsstandarder – fra 2023 opgøre værdien

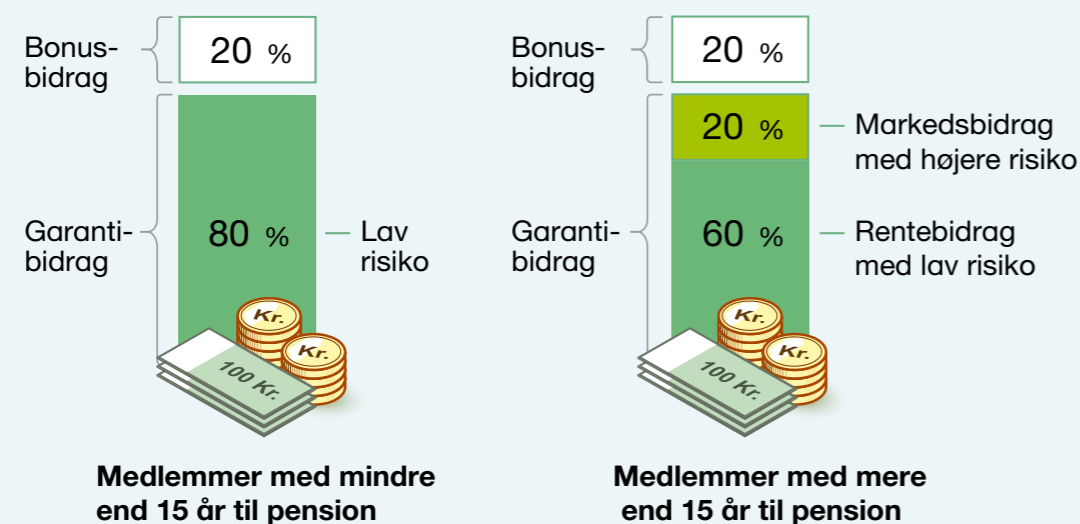
af pensionsforpligtelserne under hensyntagen til illikviditet heri. Derfor inkluderer ATP et illikviditetsspænd til diskonteringskurven til brug for opgørelse af værdien af de garanterede pensioner. Dette reducerer de garanterede pensioner med 37 mia. kr. primo 2023. De midler, der dermed frigives, vælger ATP at hensætte i en særlig buffer, Langsigtet Supplerende Hensættelse (LSH), samtidig med at der etableres en Supplerende Afdækningsportefølje med langsigtet risikotagning som en del af den samlede afdækning. Over tid forventes det, at afkastet af denne supplerende afdækningsportefølje kan overføres til bonuspotentialet og dermed bidrage til at realværdisikre de livslange pensioner. Ligeledes skal ATP også opgøre et tillæg – risikjustering – til pensionsforpligtelserne som konsekvens af de nye internationale regnskabsstandarder. Tillægget udgør 1,0 mia. kr., og det er udtryk for de midler, som ATP

skal reservere for at påtage sig ikke-finansielle risici.

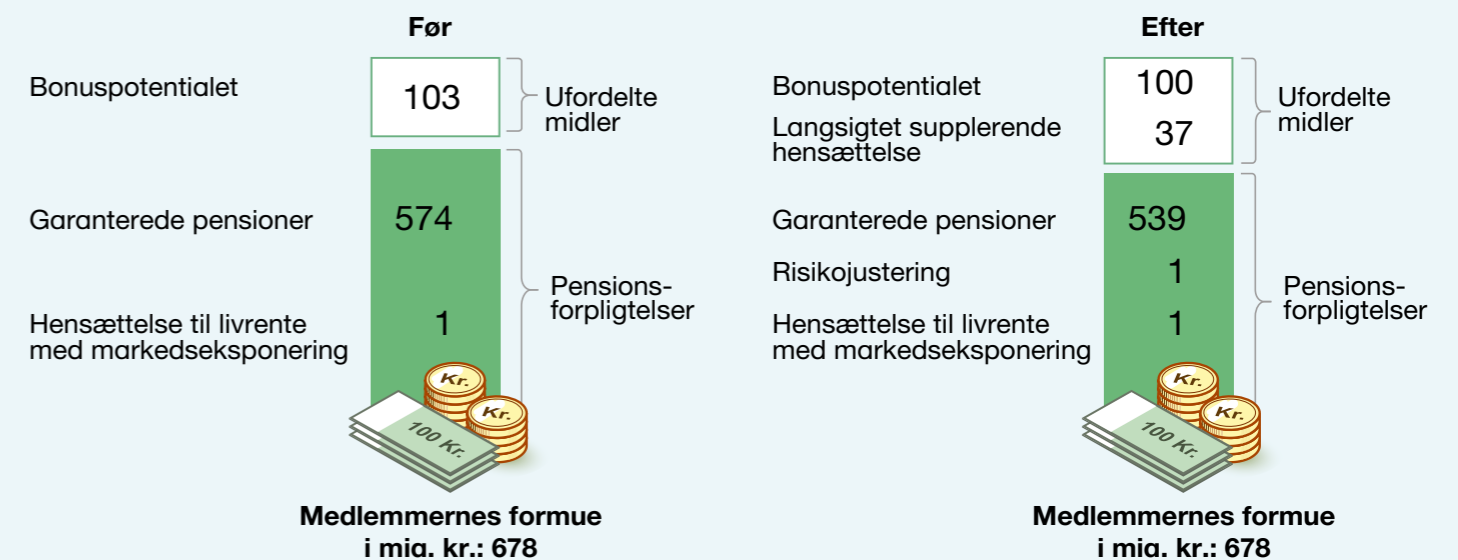
Der introduceres således to nye poster under de pensionsmæssige hensættelser; Langsigtet supplerende hensættelse samt risikjustering.

De nye balanceposter ændrer som udgangspunkt ikke på værdien af medlemmernes samlede formue. Alle ATP's aktiver tilhører medlemmerne enten som fordelte eller som ufordelte midler.

Implementering af Livrente med markedseksposering i 2022

Pensionsmæssige hensættelser før og efter ændringer primo 2023

Ny regnskabsregulering

ATP følger internationale regnskabsstandarder (IFRS), og ATP har fra 2023 implementeret en ny standard (IFRS 17) om forsikringskontrakter, som er gældende fra 1. januar 2023. Implementeringen har en indvirkning på ATP's indregning, måling og præsentation af pensionsforpligtelserne.

Metode til opgørelse af pensionsforpligtelser

IFRS 17 indfører en ensartet metode til at indregne, måle samt præsentere pensionsforpligtelserne. Værdien af pensionsforpligtelserne opgøres som summen af forventede fremtidige pengestrømme tillagt fortjenstmarginen, diskonteringseffekt samt en risikjustering for at tage højde for ikke-finansielle risici.

Fortjenstmargin

Formålet med den nye regnskabsstandard IFRS 17 er at skabe transparens omkring selskabernes indtjening. I ATP ejes alle midler af ATP's medlemmer og bliver udbetalt til ATP's medlemmer. ATP har derfor ingen fortjeneste ved at levere ydelserne, hvorfor ATP's fortjenstmargin altid vil være 0.

Risikjustering

IFRS 17 indfører en risikjustering, som udgør en reservation, som ATP foretager for at tage højde for usikkerheden forbundet med ikke-finansielle risici i opgørelsen af de fremtidige pengestrømme.

Diskontering

Diskonteringsrenten, som anvendes til at opgøre værdien af de garanterede pensioner, beregnes ud fra en underliggende rentekurve, som også tager højde for forpligtelsernes illikviditet.

Ændret præsentation

IFRS 17 indfører en række obligatoriske regnskabslinjer, som medfører, at opstillingen af resultatopgørelsen ændres væsentligt. Resultat af forsikringservice er altid 0. Bidragsindbetalinger forøger

hensættelserne og indregnes først i resultatopgørelsen, når forsikringsydelsen udføres, det vil sige, i takt med at pensioner udbetales og omkostninger afholdes.

Tidligere blev bonuspotentialet behandlet som en art egenkapital, som årets resultat blev overført til. Med IFRS 17 indgår bonuspotentialet som en del af de pensionsmæssige hensættelser, hvorfor bonuspotentialet bliver tilskrevet en forrentning, som svarer til det afkast, som ikke er allokeret til pensionsforpligtelserne. Forrentningen af bonuspotentialet medfører, at resultatopgørelsen for ATP altid vil udvise et 0-resultat.

Ændringer i hensættelserne som følge af opdatering af levetid eller tildeling af bonus påvirker fremtidige udbetalinger, og disse fremgår derfor ikke i resultatopgørelsen, men vil være posterings mellem bonuspotentialet og pensionsforpligtelserne.

Balance

ATP's pensionsmæssige hensættelser består af pensionsforpligtelser og ufordelte midler. Pensionsforpligtelserne er fordelt til medlemmerne enten som en garanteret pension eller livrente med markedseksponeering tillagt risikjustering for ikke finansielle risici. Garanterede pensioner, livrente med markedseksponeering samt risikjustering præsenteres som separate linjer på ATP's balance.

ATP's ufordelte midler udgør den resterende del af de pensionsmæssige hensættelser og består af bonuspotentialet og langsigtet supplerende hensættelse. Bonuspotential og langsigtet supplerende hensættelse præsenteres ligeledes som separate poster på ATP's balance.

Sammenligningstal for 2022 er tilrettet.

Se nærmere om implementeringen under regnskabspraksis.

Resultat for ATP Livslang Pension

Resultatet af ATP Livslang Pension er sammensat af resultatet af afdækning og Investering.

Afdækning

I afdækning indgår tre porteføljer, Renteafdækning, Supplerende afdækningsportefølje og Livrente med markedseksponeering.

Renteafdækning

Renteafdækningen tilrettelægges, så markedsværdien af renteafdækningsporteføljen efter skat forventes at svinge i samme takt og omfang som de garanterede pensioner, når renten ændrer sig.

Renteafdækningsporteføljen består af obligationer og renteswaps til afdækning af renterisikoen på de garanterede pensioner. Renteswaps i renteafdækningsporteføljen binder ikke likviditet i samme omfang, som obligationer gør, og de midler, der ikke er bundet i renteafdækningsporteføljen, kan udlånes til investering i investeringsporteføljen.

Værdien af de garanterede pensioner steg i årets første halvår med 6,4 mia. kr. Modsvarende dette gav renteafdækningsporteføljen et positivt afkast efter skat på 8,1 mia. kr. Værdien af renteafdækningsporteføljen steg således i takt med pensionsgarantierne, og renteafdæk-

ningen virkede efter hensigten. Det samlede resultat af renteafdækning blev på 1,7 mia. kr., svarende til 0,3 pct. af værdien af de garanterede pensioner.

Supplerende afdækningsportefølje

I løbet af 2023 vil der blive etableret en supplerende afdækningsportefølje som en del af den samlede afdækningsstrategi. Over tid forventes afkastet fra den supplerende afdækningsportefølje at danne grundlag for overførsler til bonuspotentialet og dermed bidrage til at realværdisikre de livslange pensioner. Der er ikke foretaget investeringer i supplerende afdækningsportefølje i første halvår 2023.

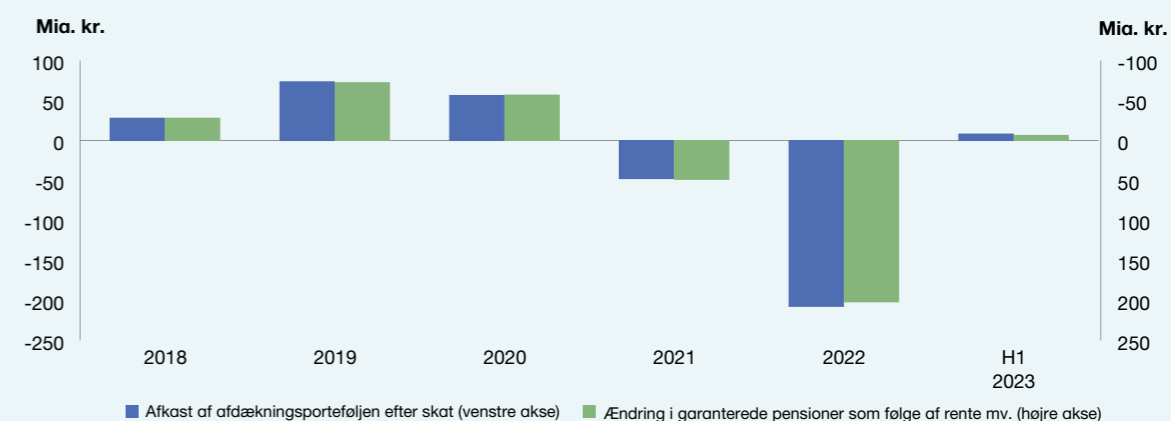
Livrente med markedseksponeering

Bidrag til livrente med markedseksponeering investeres i markedsafkastporteføljen. Ved at investere denne del af bidragsindbetalingerne med en højere risiko forventes der over tid et højere afkast og dermed højere pensioner. I årets første halvår fik porteføljen et afkast på 25 mio. kr. Ved udgangen af halvåret udgjorde hensættelsen til livrente med markedseksponeering 2,2 mia. kr., svarende til under 0,1 pct. af ATP's formue.

Investering

Investeringsporteføljen gav i årets første halvår et afkast før skat og omkostninger på 1,4 mia. kr., svarende til et afkast før skat på 0,9 pct. i forhold til bonuspotentialet.

Afdækning beskytter de garanterede pensioner

Udviklingen på de finansielle markeder var præget af kursstigninger på de globale aktiemarkeder set over første halvår som helhed. På obligationsmarkederne steg renterne på europæiske og amerikanske obligationer med forholdsvis kort restløbetid, mens renterne faldt for obligationer med længere restløbetid. I løbet af halvåret var der en tiltagende bekymring for en bankkrise, efter flere amerikanske banker blev erklæret konkurs, og de pengepolitiske myndigheder i Europa måtte stille likviditet til rådighed for den schweiziske bank Credit Suisse. Disse bekymringer gav anledning til udsving på de finansielle markeder i løbet af halvåret.

Set over halvåret som helhed kom det største positive bidrag til afkastet fra den samlede beholdning af aktier, mens de største negative bidrag kom fra investeringer i ejendomme samt i råvarerelaterede finansielle kontrakter.

Den samlede beholdning af aktier, der består af børsnoterede danske og udenlandske aktier samt af unoterede aktier, gav samlet set et afkast på 6,2 mia. kr.

Børsnoterede udenlandske aktier gav et afkast på 2,7 mia. kr., der var bredt funderet på tværs af porteføljen.

Porteføljen af unoterede aktier består blandt andet af ATP Private Equity Partners, der hovedsageligt

investerer i kapitalfonde i udlandet, og af øvrige unoterede aktieinvesteringer. Den samlede portefølje af unoterede aktier gav et afkast på 2,0 mia. kr.

Børsnoterede danske aktier gav et afkast på 1,5 mia. kr. Det største positive bidrag til afkastet kom fra beholdningen af DSV A/S, mens det største negative bidrag kom fra ALK-Abello A/S.

Investeringerne i kredit gav et afkast på 1,1 mia. kr. Disse investeringer består dels af obligationer udstedt af virksomheder med lav kreditvurdering eller udviklingslande, dels af finansielle instrumenter. Denne del af porteføljen gav et afkast på 0,7 mia. kr. Endvidere indgår lån til kreditinstitutter og fonde, der blandt andet investerer i banklån og virksomhedslån, som gav et afkast på 0,4 mia. kr.

Porteføljen af infrastrukturinvesteringer gav et afkast på -0,5 mia. kr. I denne portefølje indgår investeringer i skovbrug i Nordamerika og Australien samt investeringer i vedvarende energi.

Porteføljen af stats- og realkreditobligationer, der også indeholder eksponering via afledte finansielle instrumenter, gav et afkast på -0,5 mia. kr., der skyldes stigende renter på europæiske og amerikanske obligationer med forholdsvis kort restløbetid.

Inflationsrelaterede instrumenter, der består af råvarerelaterede finansielle kontrakter, indeksobligationer og inflationsswaps gav et afkast på -1,2 mia. kr. Investeringer i råvarerelaterede finansielle kontrakter gav et afkast på -1,8 mia. kr. Indeksobligationer og inflationsswaps gav et afkast på 0,6 mia. kr.

Investeringerne i fast ejendom gav et afkast på -1,8 mia. kr. Det negative afkast skyldes primært indregning af højere afkastkrav på ejendommene.

Øvrige poster sluttede kvartalet på -2,0 mia. kr. Beholdningen består blandt andet af eksternt forvaltede porteføljer. Endvidere indgår rentebetaling til rentefærdighedsporteføljen for lån af likviditet.

Resultat af forsikringservice

ATP's medlemmer opnår ved indbetaling af bidrag ret til en garanteret livsvarig pension. Der er en entydig sammenhæng mellem den enkeltes indbetalte bidrag og ret til udbetalinger.

ATP's medlemmer indbetalte i første halvår 6,3 mia. kr. Indbetalingerne indregnes som indtægter under forsikringservice, i takt med at der udbetales pensioner og afholdes omkostninger.

ATP udbetalte i første halvår 9,2 mia. kr. i pensioner.

Lave omkostninger

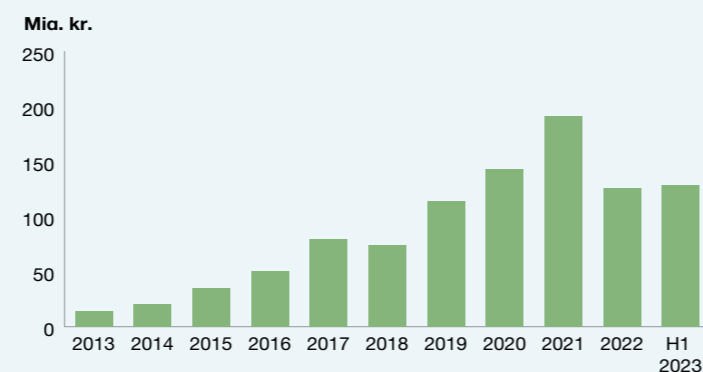
For at skabe en bæredygtig balance mellem kvalitet, risiko og omkostninger arbejder ATP med en balanceret tilgang til omkostningseffektivitet. Niveauet for omkostninger har direkte betydning for den fremtidige pension, og selv små forskelle kan over et langt opsparingsforløb vokse til betydelige forskelle. ATP's administrationsomkostninger var i første halvår af 2023 på 103 mio. kr., svarende til 19 kr. pr. medlem. Dette er på niveau med sidste år.

ATP's samlede omkostninger til investering og afdækning var på 1.023 mio. kr. inkl. indirekte omkostninger. De samlede investeringsomkostninger svarer til 185 kr. pr. medlem, hvilket er på niveau med sidste år.

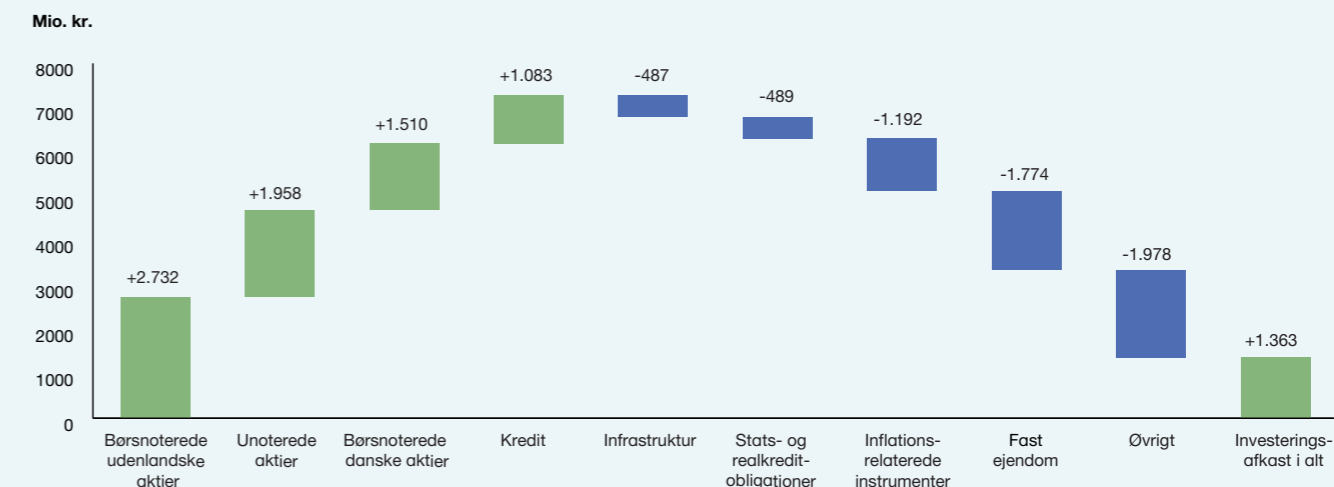
Udvikling i aktiekurser i 1. halvår 2023

Historiske akkumulerede afkast af investeringsporteføljen før skat

Sammensætning af investeringsafkastet i 1. halvår 2023

Samfundsansvar

Som en vigtig samfundsaktør har ATP også et ansvar, der rækker ud over de finansielle resultater. Dét ansvar handler om at skabe reelt positiv og bæredygtig forandring i det samfund og det erhvervsliv, vi som investor har mulighed for at påvirke. Vi udlever det ansvar gennem måden, vi påvirker verden omkring os på, enten via investeringer eller samarbejder.

Det eksterne arbejde med samfundsansvar (ESG) er en del af investeringsprocessen i ATP og har det formål at kunne sammensætte en portefølje af aktiver, som skaber det bedste afkast til ATP's medlemmer. ATP tror på, at fremtidens vindervirk-somheder er dem, der bedst formår at omstille deres forretning i en grøn retning. Lovgivning presser på for dette, og verden har brug for et mere bæredygtigt

erhvervsliv. ESG-data er derfor i dag afgørende at levere – og afgørende for en investor som os at kunne tage afsæt i, når vi forsøger at hjælpe virksomhederne i vores portefølje med at flytte sig. ATP ønsker at forbedre selskabernes rapportering af ESG-data og er gået forrest i arbejdet med at skabe en standard for unoterede selskabers rapportering af dette i form af et spørgeskema, som andre danske pensionselskaber har tilsluttet sig.

For ATP er det vigtigt, at ESG-indsatsen flytter noget mærkbart. Vi ønsker at bidrage til at skabe reel forbedring i de enkelte selskaber og sektorer og tror på, at den indsats gøres bedst gennem et håndholdt og aktivt ejerskab med fokus på de enkelte selskabers specifikke udfordringer og på, hvor indsatsen giver størst værdi for samfundet og for os som aktionær og dermed i sidste ende danskerne.

Administration for eksterne parter

Udover ATP Livslang Pension varetager ATP som nævnt administrationsopgaver for arbejdsmarkedets parter, staten og kommunerne. Opgaverne er placeret hos ATP på omkostningsdækket basis, hvilket vil sige uden avance og omkostningsmæssig risiko. Der blev i første halvår afholdt omkostninger for 1,3 mia. kr. vedrørende administration for eksterne parter, og disse modsvares således af tilsvarende indtægter. Administrationen for eksterne parter er underlagt ambitiøse effektiviseringskrav, som er aftalt med opdragsgivere og bestyrelser.

I den resterende del af året forventes de finansielle markeder fortsat at være præget af meget stor usikkerhed. ATP fastholder den disciplinerede tilgang til risikostyring, så der skabes de bedst mulige afkast, samtidig med at ATP til enhver tid kan leve op til garantiene overfor medlemmerne.

Der ligger i renteafdækningen af garantiene et indbygget renteelement. Med renteudviklingen på de finansielle markeder vil det være muligt at sikre medlemmerne bedre garantier, idet pensionsrettigheder i 2023 tegnes på en højere rente end de seneste år.

Væsentlige risici og usikkerhedsfaktorer

De væsentligste risici for ATP er investeringsmæssige, pensionsmæssige, regulatoriske og operationelle risici. Der er ikke væsentlige ændringer i risici i forhold til beskrivelsen i ATP's årsrapport for 2022.

Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til datoen for aflæggelsen af denne halvårsrapport ikke indtrådt forhold som væsentligt påvirker vurderingen af halvårsrapporten.

Forventninger til 2023

Resultatmålsætning

ATP har en langsigtet resultatmålsætning om at realværdisikre de livslange pensioner. Der vil være gode og dårlige investeringsår, og målsætningen skal ikke nødvendigvis opnås hvert år. Der er fortsat stor usikkerhed på de finansielle markeder, og om hvilken retning verdensøkonomien går i. Derfor kan det ikke udelukkes, at udviklingen vil føre til, at bonusevnen reduceres, og der realiseres tab også i 2023. Bonus-evnen har udviklet sig positivt i første halvår af 2023 og vidner om robustheden i ATP's økonomi.

= Regnskab

→ Ledelsens regnskabspåtegning

→ ATP Koncernen

Totalindkomstopgørelse

Balance

Pengestrømsopgørelse

Noter

→ ATP

Totalindkomstopgørelse

Balance

→ Supplerende oplysninger

Ledelsens regnskabspåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og vedtaget halvårsrapporten for perioden 1. januar - 30. juni 2023 for ATP Koncernen. Der er ikke foretaget review eller revision af halvårsrapporten.

Halvårsrapporten aflægges i overensstemmelse med IAS 34, Præsentation af delårsregnskaber, som godkendt af EU og yderligere danske oplysningskrav i "Bekendtgørelse om finansielle rapporter for Arbejds-markedets Tillægspension".

Halvårsrapporten er aflagt i overensstemmelse med IFRS 17.

Det er vores opfattelse, at halvårsrapporten giver et retvisende billede af Koncernens og ATP's aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. juni 2023 samt af Koncernens og ATP's resultat og Koncernens pengestrømme for perioden 1. januar - 30. juni 2023.

Endvidere er det vor opfattelse, at ledelsesberetningen giver en retvisende redegørelse af udviklingen i koncernens og ATP's aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og ATP kan påvirkes af.

København, den 28. august 2023

Direktør:

Martin Præstegaard

adm. direktør

Bestyrelse:

Torben M. Andersen

bestyrelsesformand

Jacob Holbraad
bestyrelsesmedlem

Lars Sandahl Sørensen
bestyrelsesmedlem

Brian Mikkelsen
bestyrelsesmedlem

Vibeke Krag
bestyrelsesmedlem

Mogens Nørgård
bestyrelsesmedlem

Morten Skov Christiansen
bestyrelsesmedlem

Jonas Schytz Juul
bestyrelsesmedlem

Ingerlise Buck
bestyrelsesmedlem

Jan Walther Andersen
bestyrelsesmedlem

Anja C. Jensen
bestyrelsesmedlem

Lisbeth Lintz
bestyrelsesmedlem

Vakant

ATP Koncernen – Totalindkomstopgørelse

Mio. kr	1. halvår 2023	1. halvår 2022
Note		
4 Forsikringsindtægter	9.680	9.701
5 Udgifter til forsikringservice	-9.680	-9.701
Resultat af forsikringservice	0	0
6 Finansielt afkast	10.961	-248.433
7 Finansielle forsikringsindtægter eller -udgifter	-9.220	211.145
Finansielle poster, netto	1.741	-37.288
Pensionsafkast- og selskabsskat	-1.727	37.288
Resultat af forsikrings- og investeringsaktiviteter	14	0
Øvrige indtægter/omkostninger		
Øvrigt finansielt afkast	27	145
Omkostninger relateret til øvrigt finansielt afkast	0	-1
Skat relateret til øvrigt finansielt afkast	0	-14
Øvrige indtægter/omkostninger i alt	26	130
Administration		
Andre indtægter	1.259	1.220
Andre omkostninger	-1.259	-1.220
Selskabsskat vedrørende Administration	0	0
Resultat af Administration	0	0
Periodens resultat	41	130
Anden totalindkomst		
Poster, som ikke kan blive omklassificeret til resultatet:		
Værdireguleringer af domicilejendomme	-16	0
PAL-skat vedrørende værdireguleringer af domicilejendomme	2	0
Anden totalindkomst i alt	-14	0
Periodens totalindkomst	26	130
Minoritetsinteressers andel af årets totalindkomst	26	130
ATP's andel af årets totalindkomst	0	0
Fordelt totalindkomst	26	130

ATP Koncernen – Balance

Mio. kr	1. halvår 2023	Året 2022
AKTIVER		
Note		
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender	6.715	6.792
Tilgodehavender vedrørende reverseforretninger	30.264	25.669
Obligationer	473.504	483.354
Noterede aktier	51.926	50.855
Unoterede kapitalandele	110.464	114.430
Afledte finansielle instrumenter	77.152	82.270
Udlån	3.745	4.328
Investeringsjendomme	24.067	24.858
Investeringsaktiver tilknyttet livrente med markedseksposering	2.813	2.452
Immaterielle aktiver	941	1.004
Domicilejendomme	885	909
Driftsmidler	5	4
Tilgodehavende pensionsafkast- og selskabsskat	839	859
Udskudt pensionsafkast- og selskabsskat	47.279	48.534
Tilgodehavende bidrag	3.241	3.150
Afgivet sikkerhedsstillelse vedr. afledte finansielle instrumenter	10.374	13.380
Andre tilgodehavender	4.934	4.763
Andre periodeafgrænsningsposter	1.010	1.006
Aktiver i alt	850.159	868.617
PASSIVER		
Gæld vedrørende repoforretninger	116	10.709
Afledte finansielle instrumenter	157.272	172.840
Skyldig pensionsafkast- og selskabsskat	2	2
Udskudt pensionsafkast- og selskabsskat	86	85
Anden gæld	8.375	6.521
Forpligtelser i alt	165.852	190.158
Garanterede ydelser	538.460	538.634
Livrente med markedseksposering	2.189	1.382
Risikojustering	861	954
Pensionsforpligtelser i alt	541.511	540.970
Langsigtet supplerende hensættelse	36.935	37.265
Bonuspotentiale	105.234	99.572
Ufordelte midler i alt	142.169	136.837
8 Pensionsmæssige hensættelser i alt	683.679	677.806
Minoritetsinteresser	627	653
Passiver i alt	850.159	868.617

ATP Koncernen

– Pengestrømsopgørelse, sammendrag

Mio. kr.

	1. halvår 2023	1. halvår 2022
Pengestrømme fra driftsaktivitet		
Pengestrømme fra Pension	-2.551	-2.752
Pengestrømme fra Investering og Afdækning	-1.286	9.730
Pengestrømme fra Administration	149	25
Afregnet selskabs- og pensionsafkastskat	-451	132
Pengestrømme fra driftsaktivitet	-4.139	7.135
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		
Køb og salg af investeringsaktiver	4.250	-9.064
Immaterielle, materielle aktiver og domicilejendomme	-130	-113
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	4.120	-9.177
Pengestrømme fra finansiering		
Lån, kapitalforhøjelse og udbytte fra/til minoritetsaktionær	-40	-520
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	-40	-520
Ændring af likvide beholdninger	-59	-2.562
Valutakursreguleringer	-80	394
Likvide beholdninger 1. januar	6.854	10.364
Likvide beholdninger pr. 30. juni	6.715	8.196

ATP Koncernen note 1: Anvendt regnskabspraksis

Halvårsrapporten for ATP Koncernen og ATP for perioden 1. januar 2023 - 30. juni 2023 er aflagt i overensstemmelse med IAS 34 Præsentation af delårsregnskaber og yderligere danske oplysningskrav i "Bekendtgørelse om finansielle rapporter for Arbejds-markedets Tillægspension".

Anvendt regnskabspraksis er ændret i forhold til årsrapporten for 2022 som følge af implementering af IFRS 17. Ændringerne er nærmere beskrevet nedenfor.

Herudover er regnskabspraksis uændret i forhold til 2022. Koncernens og ATP's væsentlige risici og de af ledelsen foretagne væsentlige regnskabsmæssige skøn og estimater, som kan påvirke koncernen og ATP, er mere udførligt beskrevet i årsrapporten for 2022.

Implementering af nye eller ændrede regnskabsstandarder

ATP Koncernen og ATP har med virkning fra 1. januar 2023 implementeret følgende nye eller ændrede standarder og fortolkningsbidrag:

- IFRS 17, Forsikringskontrakter
- Ændret IAS 1, Oplysning om anvendt regnskabspraksis
- Ændret IAS 8, Definition af regnskabsmæssige skøn
- Ændret IAS 12, Udskudt skat vedrørende aktiver og forpligtelser, som stammer fra en enkelt transaktion

Udover IFRS 17 er alle standarder og fortolkningsbidrag implementeret uden effekt på halvårsrapporten for ATP Koncernen og ATP.

IFRS 17, Forsikringskontrakter

En forsikringskontrakt er i henhold til IFRS 17 "en kontrakt, hvori den ene part (udstederen) påtager sig betydelige forsikringsrisici for den anden part (forsikringstager) ved at indvillige i at yde erstatning til forsikringstager, hvis en bestemt usikker fremtidig begivenhed (den forsikrede begivenhed) påvirker forsikringstager negativt".

ATP tegner ikke kontrakter med medlemmerne, idet "kontrakten" mellem ATP og medlemmerne er defineret i lovgivningen.

Metode til opgørelse af pensionsforpligtelser

IFRS 17 indfører en ensartet metode til at indregne og

måle samt præsentere pensionsforpligtelserne. Værdien af pensionsforpligtelserne opgøres som summen af de forventede fremtidige pengestrømme tillagt fortjenstmargen, diskonterings-effekt samt en risikojustering for at tage højde for ikke-finansielle risici.

Da ATP's bonuspotentiale er fælles for alle medlemmer, er ATP's kontrakter kendetegnet ved at være kontrakter med elementer af direkte deltagelse. Derfor opgøres pensionsforpligtelserne efter variabel marginmetoden.

ATP's kontrakter skal inddeles i årlige kohorter efter, om de er "tabsgivende", "potentielt tabsgivende" eller "øvrige". Alle ATP's kontrakter er "øvrige", da de på indbetalingstidspunktet hverken er tabsgivende eller potentielt tabsgivende. ATP har valgt at gruppere i årlige kohorter på baggrund af det tarifår, som ATP-bidraget vedrører.

Fortjenstmargen

Alle midler bliver udbetalt til ATP's medlemmer, og ATP har ingen fortjeneste ved at levere ydelserne, hvorfor ATP's fortjenstmargen altid vil være 0.

Forventede fremtidige pengestrømme

Ved opgørelsen af de forventede fremtidige pengestrømme medtages pengestrømmene i de kollektive reserver bestående af bonuspotentialet og den langsigtede supplerende hensættelse, jf. omtalen nedenfor, uanset om disse forventes udbetalt til nuværende eller fremtidige medlemmer.

Diskontering

Diskonteringsfaktorerne, som anvendes til at opgøre værdien af de garanterede ydelser, beregnes ud fra en underliggende rentekurve. Rentekurven er tilpasset ved, at der tages højde for forpligtelsernes illikviditet og ved en justering af, hvordan rentekurven fastsættes på lang sigt.

Tilpasningen af rentekurven medfører dels, at forpligtelser med en løbetid over 30 år anvendes en forward-rente på 3 pct. til at beregne den risikofri rentekurve, dels at den risikofri rentekurve tillægges et illikviditetsspænd, som afspejler forpligtelsernes illikviditet. Tilpasningen af rentekurven har udelukkende en betydning for den regnskabsmæssige værdi af ATP's garanterede ydelser og har derfor ingen betydning for pensionerne til ATP's medlemmer.

Den tilpassede rentekurve medfører samlet, at den regnskabsmæssige værdi af de garanterede ydelser pr. 1. januar 2023 reduceres med 35,2 mia. kr., hvoraf 3,0 mia. kr. påvirker bonuspotentialet, mens 37,3 inkluderes

i en særskilt reserve benævnt langsigtet supplerende hensættelse, og 1,0 mia. kr. indgår som risikojustering for ikke-finansielle risici. Langsigtet supplerende hensættelse bliver initialt opgjort som forskellen mellem garanterede ydelser eksklusivt illikviditetsspænd og garanterede ydelser inklusive illikviditetsspænd. Herudover fratrækkes risikojusteringen fra langsigtet supplerende hensættelse.

Risikojustering

IFRS 17 indfører en risikojustering, som udgør en reservation, som ATP foretager for at tage højde for usikkerheden forbundet med ikke-finansielle risici i opgørelsen af de fremtidige pengestrømme. For ATP består ikke-finansielle risici i det væsentligste af levetidsrisikoen. I det bonuspotentialet kan dække uforudsete udgifter forbundet med eksempelvis uforudsete levetidsforbedringer, er risikojusteringen beregnet som de ikke-finansielle risicis betydning for den investeringsmæssige risikotagning i bonuspotentialet, og ikke ved hjælp af konfidensniveauet.

Ændret præsentation

IFRS 17 indfører en række obligatoriske regnskabslinjer, som medfører, at opstillingen af resultatopgørelsen ændres væsentligt, samt at de pensionsmæssige hensættelser på balancen underopdeles med nye poster.

Resultatopgørelse

Forsikringsindtægter består af det forventede afløb af pensionsydelse samt det forventede afløb af omkostninger, som indgik i pensionshensættelserne ved begyndelsen af regnskabsperioden. Forsikringsrelaterede omkostninger består af udbetalinger af pensionsydelse samt administrations- og investeringsomkostninger. Forsikringsmæssige finansielle indtægter eller udgifter består af løbetidsforkortelser og renteændringer og indeholder også forrentningen af den langsigtede supplerende hensættelse og bonuspotentialet, jf. nedenfor.

Resultat af forsikrings- og investeringsaktiviteter

Under IFRS 4 præsenteres og behandles bonuspotentialet som en art egenkapital, som årets resultat overføres til. Under IFRS 17 indgår bonuspotentialet som en del af de pensionsmæssige hensættelser, hvorfor bonuspotentialet bliver tilskrevet en forrentning, som svarer til det afkast, som ikke er allokeret til de garanterede ydelser, livrente med markedseksposering og langsigtet supplerende hensættelse. Forrentningen af bonuspotentialet medfører, at resultatopgørelsen for ATP vil udvise et 0-resultat.

Bidragsindtægter indregnes ikke i resultatopgørelsen, men forøger hensættelserne på balancen. Ændringer i hensættelserne som følge af opdatering af levetid eller tildeling af bonus påvirker ikke forventede eller faktiske udbetalinger indenfor regnskabsåret. Disse ændringer indregnes derfor ikke i resultatopgørelsen, men foretages som reklassificeringer indenfor de pensionsmæssige hensættelser.

Balancen

ATP's pensionsmæssige hensættelser består af pensionsforpligtelser, som er fordelt til medlemmerne enten som en garanteret ydelse eller livrente med markedseksposering tillagt risikojustering for ikke-finansielle risici. Garanteret ydelser, livrente med markedseksposering samt risikojustering præsenteres som separate linjer på ATP's balance og udgør samlet pensionsforpligtelserne.

ATP's ufordelte midler udgør den resterende del af de pensionsmæssige hensættelser og består af bonuspotentialet og langsigtet supplerende hensættelse. Bonuspotentiale og langsigtet supplerende hensættelse præsenteres ligeledes som separate poster på ATP's balance.

Effekt på de pensionsmæssige hensættelser af implementering af IFRS 17 og ny forretningsmodel

Ved implementeringen af IFRS 17 har ATP anvendt den retrospektive metode og målt de pensionsmæssige hensættelser, som om IFRS 17 altid havde fundet anvendelse.

IFRS 17 stiller to nye krav til opgørelse af de pensionsmæssige hensættelser:

- En afspejling af illikviditeten i de garanterede ydelser. Ved at anvende et illikviditetstillæg til rentekurven, frigøres der midler, som ATP vælger at styre mere langsigtet i den langsigtede supplerende hensættelse.
- En risikojustering, som afspejler den reservation, som ATP skal afsætte for at kompensere for at påtage sig ikke-finansielle risici.

De pensionsmæssige hensættelser pr. 1. januar 2023 er blevet tilrettet, og effekten på de enkelte regnskabsposter ses på næste side. I denne tabel og i noterne til halvårsrapporten vil primoeffekten både omfatte direkte ændringer som følge af IFRS 17, og hvordan ATP vælger at implementere ændringerne i kombination med ændret afdækningsstrategi med etablering af den langsigtede supplerende hensættelse.

ATP Koncernen note 1: Anvendt regnskabspraksis, fortsat

Regnskabspost (mia. kr.)	IFRS4	IFRS17	Ændring
Garanterede ydelser	573,8	538,6	-35,2
Livrente med markedseksponeering	1,4	1,4	0,0
Risikojustering	-	1,0	1,0
Pensionsforpligtelser i alt	575,2	541,0	-34,2
Langsigtet supplerende hensættelse	-	37,3	37,3
Bonuspotentiale	102,6	99,6	-3,0
Pensionsmæssige hensættelser i alt	677,8	677,8	0,0

i Pensions- og hensættelsesgrundlaget, der ligger offentligt tilgængelig på ATP's hjemmeside.

Bonuspotentialer er opgjort som residual mellem ATP's samlede aktiver og alle øvrige passivposter (garanterede ydelser, livrente med markedseksponeering, risikojustering, langsigtet supplerende hensættelse og øvrig gæld).

Bonusevnen regnes som bonuspotentialerets størrelse i forhold til summen af de garanterede ydelser opgjort med en rentekurve uden illikviditetsspænd og hensættelsen til livrente med markedseksponeering.

Der er ikke foretaget review eller revision af halvårsrapporten.

Sammenligningstallene for 2022 er tilrettet til de samme principper som 2023. Dette betyder, at resultatet for første halvår 2022 ændres, hvor de væsentligste forskelle er:

- Resultatet af investering og afdækning overføres direkte til bonuspotentialer.
- Resultatet af afdækning ændres, da hensættelserne diskonteres efter den rentekurve, der er et resultat af implementeringen af IFRS 17. Rentekurven er mere rentefølsom end den tidligere anvendte kurve, hvilket har en positiv resultateffekt på 10,6 mia. kr.
- Resultatet af pension og opdatering af levetid ændrer sig med i alt -5,5 mia. kr., da bidragsindbetalinger og opdatering af levetid efter IFRS 17 ikke skal fremgå af resultatopgørelsen, da de påvirker fremtidige udbetalinger.

Præsentation af noter og pengestrømspåregørelse

Pengestrømsopregørelsen (sammendrag) er alene præsenteret for ATP Koncernen. Note 2-9 er alene præsenteret for ATP Koncernen.

Regnskabsbekendtgørelse for ATP

Der udestår fortsat at blive udstedt en regnskabsbekendtgørelse for ATP tilpasset den ændrede forretningsmodel og IFRS 17. Det forventes, at den bliver udstedt i løbet af andet halvår 2023. Som følge heraf er ATP's balance og regnskab i øvrigt opstillet efter, hvordan den kommende regnskabsbekendtgørelse forventes formuleret. Således er risikojusteringen placeret som en del af ATP's forpligtelser sammen med de garanterede ydelser og livrente med markedseksponeering, mens den langsigtede supplerende hensættelse anses som en del af ATP's ufordelte midler på linje med bonuspotentialer. Opgørelsen af de enkelte poster er yderligere beskrevet

ATP Koncernen note 2: Eventualforpligtelser

Investerings- og lånetilsagn

Investeringstilsagn, kapitalandele
Investeringstilsagn, ejendomsfonde
Investeringstilsagn, danske ejendomme
Investeringstilsagn, infrastruktur
Investeringstilsagn, kreditfonde
Lånetilsagn, erhvervsvirksomheder
Lånetilsagn, kreditfonde

Øvrige eventualforpligtelser

Leje/leasing forpligtelser samt kontraktlige forpligtelser ifm. køb af immaterielle aktiver.
Potentiel udskudt skat vedr. ejendomme¹
Letters of credit¹ til erhvervsvirksomheder

	1. halvår 2023	Året 2022
	10.972	11.279
	19	19
	2.372	33
	5.049	5.247
	601	539
	347	629
	1.231	1.230
	919	929
	207	481
	22	36

ATP indgår i fælles momsregistrering med en række dattervirksomheder. Disse enheder hæfter solidarisk for moms og lønsumsafgift, der indgår i den fælles momsregistrering.

ATP Koncernens størrelse og forretningsomfang indebærer, at koncernen til stadighed er part i diverse retssager og tvister. Sagerne vurderes løbende, og de verserende retssager og tvister vurderes ikke at kunne få væsentlig betydning for ATP Koncernens økonomiske stilling.

¹ Fra og med 2001 er ATP Koncernen – under visse betingelser – ikke selskabsskattepligtig af aktiviteten i datterselskabet ATP Ejendomme A/S. Såfremt betingelserne for skattefritagelse ikke er opfyldt, afsættes såvel aktuelle som udskudte skatter i selskabet. ATP Ejendomme A/S har i første halvår 2023 opfyldt betingelsen for skattefritagelse.

ATP Koncernen note 3: Forretningsområderegnskab

1. halvår 2023

Mio. kr	Livrente med markeds-eksponering	Garanterede ydelser	Langsigtet supplerende hensættelse inkl. risikojustering	Afdækning i alt	Investering	Koncernposter og eliminerings	ATP koncernen i alt
Forsikringsindtægter	1	9.340	26	9.367	312	-	9.680
Udgifter til forsikringservice	-1	-9.340	-26	-9.367	-312	-	-9.680
Resultat af forsikringservice	-	0	-	0	0	-	0
Afkast af investeringer	25	9.573	-	9.598	1.363	-	10.961
Ændring i opgørelsesrente	-	-310	94	-216	-	-	-216
Løbetidsforkortelse	-	-6.840	655	-6.185	-	-	-6.185
Forrentning af LMM	-21	-	-	-21	-	-	-21
Forrentning af ufordelte midler	-	-	-	-	-	-2.798	-2.798
Finansielle poster, netto	4	2.423	749	3.176	1.363	-2.798	1.741
Pensionsafkast- og selskabsskat	-4	-1.460	-	-1.464	-263	-	-1.727
Resultat af forsikrings- og investeringsaktiviteter	-	963	749	1.712	1.100	-2.798	14
Mio. kr.							
Pensionsmæssige hensættelser	2.189	538.460	37.796	578.445	105.234	-	683.679

1. halvår 2022

Mio. kr	Livrente med markeds-eksponering	Garanterede ydelser	Langsigtet supplerende hensættelse inkl. risikojustering	Afdækning i alt	Investering	Koncernposter og eliminerings	ATP Koncernen i alt
Forsikringsindtægter	0	9.235	24	9.260	441	-	9.701
Udgifter til forsikringservice	0	-9.235	-24	-9.260	-441	-	-9.701
Resultat af forsikringservice	-	0	-	0	0	-	0
Afkast af investeringer	-55	-191.147	-	-191.202	-57.231	-	-248.433
Ændring i opgørelsesrente	-	152.576	17.020	169.596	-	-	169.596
Løbetidsforkortelse	-	-5.162	976	-4.186	-	-	-4.186
Forrentning af LMM	46	-	-	46	-	-	46
Forrentning af ufordelte midler	-	-	-	-	-	45.689	45.689
Finansielle poster, netto	-8	-43.733	17.996	-25.746	-57.231	45.689	-37.288
Pensionsafkast- og selskabsskat	8	29.245	-	29.254	8.035	-	37.288
Resultat af forsikrings- og investeringsaktiviteter	0	-14.488	17.996	3.508	-49.197	45.689	0
Mio. kr.							
Pensionsmæssige hensættelser	616	586.294	42.956	629.866	102.746	-	732.612

ATP Koncernen note 4: Forsikringsindtægter

Mio. kr	ATP Koncernen 1. halvår 2023	ATP Koncernen 1. halvår 2022
Forventede pensionsydelse	9.193	9.074
Forventede investerings- og administrationsomkostninger	460	602
Forventet afløb af risikjustering	26	24
Forsikringsindtægter i alt	9.680	9.701

ATP Koncernen note 5: Udgifter til forsikringservice

Mio. kr	ATP Koncernen 1. halvår 2023	ATP Koncernen 1. halvår 2022
Udbetalte ydelser	9.166	9.017
Omkostninger vedrørende investering og afdækning	346	441
Omkostninger vedrørende administration	103	105
Ændring i risikjustering for ikke-finansielle risici	26	24
Øvrige ændringer	38	113
Udgifter til forsikringservice i alt	9.680	9.701

ATP Koncernen note 6: Finansielt afkast

Mio. kr	ATP Koncernen 1. halvår 2023	ATP Koncernen 1. halvår 2022
Investeringsporteføljen	1.363	-57.231
Renteafdækningsporteføljen	9.573	-191.147
Livrente med markedseksponering	25	-55
Finansielt afkast i alt	10.961	-248.433

ATP Koncernen note 7: Finansielle forsikringsindtægter eller -udgifter

Mio. kr	ATP Koncernen 1. halvår 2023	ATP Koncernen 1. halvår 2022
Ændring i opgørelsesrente – garanterede ydelser	-310	152.576
Løbetidsforkortelse – garanterede ydelser	-6.840	-5.162
Ændring i opgørelsesrente – langsigtet supplerende hensættelse	94	17.020
Løbetidsforkortelse – langsigtet supplerende hensættelse	655	976
Forrentning tilskrevet livrente med markedseksponering	-21	46
Forrentning tilskrevet bonuspotentialet	-2.798	45.689
Finansielle forsikringsindtægter eller -udgifter i alt	-9.220	211.145

ATP Koncernen note 8: Afstemning af pensionsmæssige hensættelser

1. halvår 2023	Nettoforpligtelser vedrørende resterende dækning						
	Garanterede ydelser	Livrente med markeds-eksponering	Langsigtet supplerende hensættelse	Bonus-potentiale	Risikojustering for ikke-finansielle risici	Forpligtelser vedrørende udbetalinger af ydelser	I alt
Pensionsmæssige hensættelser primo	573.832	1.382	-	102.593	-	-	677.806
Effekt af implementering af IFRS 17 og ændret afdækningsstrategi	-35.198	-	37.265	-3.021	954	-	0
Pensionsmæssige hensættelser – korrigeret	538.634	1.382	37.265	99.572	954	-	677.806
Forventede udbetalinger af pensioner ved årets start	-9.193	-	-	-	-	-	-9.193
Forventede omkostninger ved årets start	-147	-1	-	-312	-	-	-460
Forventet afløb af Risikojustering ved årets start	-	-	-	-	-26	-	-26
Forsikringsindtægter	-9.340	-1	-	-312	-26	-	-9.680
Udgifter til forsikringservice							
Udbetalte ydelser	-	-	-	-	-	9.166	9.166
Administrations- og investeringsomkostninger	-	-	-	-	-	449	449
Forskel mellem faktiske udbetalinger og forventede udbetalinger	-	-	-	38	-	-	38
Ændringer i risikojusteringen	-	-	26	-	-	-	26
Udgifter til forsikringservice i alt	-	-	26	38	-	9.615	9.680
Resultat af forsikringservice	-9.340	-1	26	-274	-26	9.615	-0
Finansielle forsikringsindtægter eller udgifter	7.150	21	-749	2.798	-	-	9.220
Beløb registreret i totalindkomstopgørelsen i alt	-2.190	20	-723	2.524	-26	9.615	9.220
Opdatering af levetid	-1.809	3	-76	1.881	-	-	-0
Øvrige ændringer	121	11	-4	-128	-	-	-
Ændring i risikojustering udover periodens afløb	-	-	71	-	-71	-	-
Pengestrømme i perioden, herunder							
Bidragsindtægter	3.704	773	401	1.385	5	-	6.268
Udbetalte ydelser samt omkostninger	-	-	-	-	-	-9.615	-9.615
Pengestrømme i alt	3.704	773	401	1.385	5	-9.615	-3.348
Pensionsmæssige hensættelser ultimo	538.460	2.189	36.935	105.234	861	-	683.679

Risikojusteringen pr. 30. juni 2023 udgør 861 mio. kr., hvilket svarer til et konfidensniveau på 52 pct., såfremt konfidensniveauet var anvendt.

1. halvår 2022	Nettoforpligtelser vedrørende resterende dækning						
	Garanterede ydelser	Livrente med markeds-eksponering	Langsigtet supplerende hensættelse	Bonus-potentiale	Risikojustering for ikke-finansielle risici	Forpligtelser vedrørende udbetalinger af ydelser	I alt
Pensionsmæssige hensættelser primo	787.809	-	-	159.537	-	-	947.346
Effekt af implementering af IFRS 17 og ændret afdækningsstrategi	-44.678	-	59.683	-16.289	1.285	-	0
Pensionsmæssige hensættelser – korrigeret	743.131	-	59.683	143.248	1.285	-	947.346
Forventede udbetalinger af pensioner ved årets start	-9.074	-	-	-	-	-	-9.074
Forventede omkostninger ved årets start	-162	0	-	-441	-	-	-602
Forventet afløb af Risikojustering ved årets start	-	-	-	-	-24	-	-24
Forsikringsindtægter	-9.235	0	-	-441	-24	-	-9.701
Udgifter til forsikringservice							
Udbetalte ydelser	-	-	-	-	-	9.017	9.017
Administrations- og investeringsomkostninger	-	-	-	-	-	546	546
Forskel mellem faktiske udbetalinger og forventede udbetalinger	-	-	-	113	-	-	113
Ændringer i risikojusteringen	-	-	24	-	-	-	24
Udgifter til forsikringservice i alt	-	-	24	113	-	9.563	9.701
Resultat af forsikringservice	-9.235	0	24	-328	-24	9.563	0
Finansielle forsikringsindtægter eller udgifter	-147.414	-46	-17.996	-45.640	-	-	-211.096
Beløb registreret i totalindkomstopgørelsen i alt	-156.649	-46	-17.971	-45.968	-24	9.563	-211.096
Opdatering af levetid	-3.489	-5	-393	3.887	-	-	-
Øvrige ændringer	176	2	-1	-176	-	-	0
Ændring i risikojustering udover periodens afløb	-	-	402	-	-402	-	-
Pengestrømme i perioden, herunder							
Bidragsindtægter	3.125	666	375	1.755	4	-	5.925
Udbetalte ydelser samt omkostninger	-	-	-	-	-	-9.563	-9.563
Pengestrømme i alt	3.125	666	375	1.755	4	-9.563	-3.638
Pensionsmæssige hensættelser ultimo	586.294	616	42.094	102.746	862	-	732.612

ATP Koncernen note 8: Afstemning af pensionsmæssige hensættelser, fortsat

1. halvår 2023	Skøn over nutidsværdien af fremtidige pengestrømme					
	Garanterede ydelser	Livrente med markeds-eksponering	Langsigtet supplerende hensættelse	Bonus-potentiale	Risikojustering for ikke-finansielle risici	I alt
Pensionsmæssige hensættelser primo	573.832	1.382	-	102.593	-	677.806
Effekt af implementering af IFRS 17 og ændret afdækningsstrategi	-35.198	-	37.265	-3.021	954	-
Pensionsmæssige hensættelser – korrigeret	538.634	1.382	37.265	99.572	954	677.806
Ændringer, som vedrører aktuelle tjenester:						
Erfaringsbaserede justeringer	-38	-	26	38	-26	0
Ændringer, som vedrører aktuelle tjenester i alt:	-38	-	26	38	-26	0
Resultat af forsikringservice	-38	-	26	38	-26	0
Finansielle forsikringsindtægter eller udgifter	7.150	21	-749	2.798	-	9.220
Beløb registreret i totalindkomstopgørelsen i alt	7.112	21	-723	2.836	-26	9.220
Bonustilskrivning og levetidsopdatering	-1.809	3	-76	1.881	-	0
Øvrige ændringer	121	11	-4	-128	-	-
Ændring i risikojustering udover periodens afløb	-	-	71	-	-71	-
Pengestrømme i perioden, herunder:						
Bidragsindtægter	3.704	773	401	1.385	5	6.268
Udbetalte ydelser samt omkostninger	-9.302	-1	-	-312	-	-9.615
Pengestrømme i alt	-5.598	772	401	1.073	5	-3.348
Pensionsmæssige hensættelser ultimo	538.460	2.189	36.935	105.234	861	683.679

1. halvår 2022	Skøn over nutidsværdien af fremtidige pengestrømme					
	Garanterede ydelser	Livrente med markeds-eksponering	Langsigtet supplerende hensættelse	Bonus-potentiale	Risikojustering for ikke-finansielle risici	I alt
Pensionsmæssige hensættelser primo	787.809	-	-	159.537	-	947.346
Effekt af implementering af IFRS 17 og ændret afdækningsstrategi	-44.678	-	59.683	-16.289	1.285	-
Pensionsmæssige hensættelser – korrigeret	743.131	-	59.683	143.248	1.285	947.346
Ændringer, som vedrører aktuelle tjenester:						
Erfaringsbaserede justeringer	-113	0	24	113	-24	0
Ændringer, som vedrører aktuelle tjenester i alt:	-113	0	24	113	-24	0
Resultat af forsikringservice	-113	0	24	113	-24	0
Finansielle forsikringsindtægter eller udgifter	-147.414	-46	-17.996	-45.640	-	-211.096
Beløb registreret i totalindkomstopgørelsen i alt	-147.527	-46	-17.971	-45.527	-24	-211.096
Bonustilskrivning og levetidsopdatering	-3.489	-5	-393	3.887	-	-
Øvrige ændringer	176	2	-1	-176	-	0
Ændring i risikojustering udover periodens afløb	-	-	402	-	-402	-
Pengestrømme i perioden, herunder:						
Bidragsindtægter	3.125	666	375	1.755	4	5.925
Udbetalte ydelser samt omkostninger	-9.122	-	-	-441	-	-9.563
Pengestrømme i alt	-5.997	666	375	1.314	4	-3.638
Pensionsmæssige hensættelser ultimo	586.294	616	42.094	102.746	862	732.612

ATP Koncernen note 9: Dagsværdi

Finansielle instrumenter indregnes i balancen til enten dagsværdi eller amortiseret kostpris. Ved opgørelse af dagsværdi anvender ATP Koncernen et forud defineret hierarki i IFRS 13 bestående af tre niveauer.

Mio. kr.	Noterede priser	Observer- bare input	Ikke- observer- bare input	Heraf vedrør- ende Livrente med markeds- eksponering ¹	Balance 30/6 2023
1. halvår 2023	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	I alt	
Aktiver					
Tilgodehavender vedrørende reverseforretninger	-	30.264	-	30.264	30.264
Obligationer	454.159	5.129	14.708	473.996	473.504
Noterede aktier	52.141	-	-	52.141	51.926
Unoterede kapitalandele	-	4.532	106.976	111.508	110.464
Afledte finansielle instrumenter	300	77.673	-	77.973	77.152
Udlån	-	-	3.778	3.778	3.745
Investeringsejendomme	-	-	24.276	24.276	24.067
I alt	506.600	117.597	149.738	773.936	-2.813
Forpligtelser					
Gæld vedrørende repoforretninger	-	116	-	116	116
Afledte finansielle instrumenter	628	156.643	-	157.272	157.272
I alt	628	156.760	-	157.388	-

For aktiver og forpligtelser, der er målt til dagsværdi ved brug af ikke observerbare inputdata (niveau 3), sammensætter årets bevægelser sig som følger:

	Obligationer	Unoterede kapitalandele	Afledte finansielle instrumenter	Udlån	Investerings- ejendomme	I alt
1. halvår 2023						
Balance primo	15.865	107.838	39	4.369	25.002	153.113
Årets realiserede/urealiserede afkast indregnet i resultatet	2.404	3.863	-	-270	-1.152	4.845
Køb/indskud	-	4.038	-	657	516	5.211
Salg/udlodning	-3.561	-12.485	-39	-978	-90	-17.154
Flytning til niveau 3	-	5.633	-	-	-	5.633
Flytning ud af niveau 3	-	-1.910	-	-	-	-1.910
Balance ultimo	14.708	106.976	-	3.778	24.276	149.738
Tab/gevinst på aktiver i behold	440	891	-	-15	-1.058	258

¹ Aktiver tilknyttet Livrente med Markedseksponering er i balancen præsenteret i en særskilt post.

Niveau 1 - noterede priser: Markedsprisen for det finansielle instrument anvendes, når der eksisterer et aktivt marked. Markedsprisen kan være i form af en noteret pris eller priskvotering.

Niveau 2 - observerbare input. Hvis et finansielt instrument er noteret i et marked, der ikke er aktivt, tager værdiansættelsen udgangspunkt i den seneste transaktionspris. Der korrigeres for efterfølgende ændringer i markedsforholdene. For nogle af de finansielle aktiver og forpligtelser findes der ikke et decideret marked. Værdiansættelsen af disse foretages ved en estimeret værdi, hvor nylige transaktioner i lignende instrumenter anvendes. For afledte finansielle instrumenter anvendes i høj grad vurderingsteknikker, som er baseret på markedsbetingelser eksempelvis rentekurver og valutakurser.

Niveau 3 - Ikke observerbare input. Værdiansættelsen af visse finansielle aktiver og forpligtelser er i høj grad præget af ikke-observerbare input. For en væsentlig andel af Koncernens kapitalandele og en mindre andel af Koncernens obligationsbeholdning er værdiansættelsen baseret på ikke observerbare input.

Der er ikke sket væsentlige overførsler mellem niveau 1 og 2 i første halvår 2023. Flytning ud af niveau 3 består af kapitalandele som i løbet af første halvår 2023 er blevet børsnoteret. Flytning til niveau 3 består af kapitalandele, som tidligere blev værdiansat til "købspris for nylige transaktioner" (niveau 2) og som i første halvår 2023 bliver værdiansat ved brug af en værdiansættelsesmetode, der anvender ikke-observerbare input.

Finansielle instrumenter indregnes i balancen til enten dagsværdi eller amortiseret kostpris. Ved opgørelse af dagsværdi anvender ATP Koncernen et forud defineret hierarki i IFRS 13 bestående af tre niveauer.

Mio. kr.	Noterede priser	Observer- bare input	Ikke- observer- bare input	Heraf vedrør- ende Livrente med markeds- eksponering ¹	Balance 31/12 2022
Året 2022	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	I alt	
Aktiver					
Tilgodehavender vedrørende reverseforretninger	-	25.669	-	25.669	25.669
Obligationer	461.315	6.723	15.865	483.903	483.354
Noterede aktier	51.020	-	-	51.020	50.855
Unoterede kapitalandele	-	7.206	107.838	115.044	114.430
Afledte finansielle instrumenter	1.279	81.830	39	83.148	82.270
Udlån	-	-	4.369	4.369	4.328
Investeringsejendomme	-	-	25.002	25.002	24.858
I alt	513.614	121.428	153.113	788.155	-2.391
Forpligtelser					
Gæld vedrørende repoforretninger	-	10.709	-	10.709	10.709
Afledte finansielle instrumenter	71	172.769	-	172.840	172.840
I alt	71	183.478	-	183.549	-

For aktiver og forpligtelser, der er målt til dagsværdi ved brug af ikke-observerbare inputdata (niveau 3), sammensætter årets bevægelser sig som følger:

	Obligationer	Unoterede kapitalandele	Afledte finansielle instrumenter	Udlån	Investerings- ejendomme	I alt
Året 2022						
Balance primo	17.263	115.465	-	5.327	27.601	165.656
Årets realiserede/urealiserede afkast indregnet i resultatet	669	9.284	39	535	618	11.145
Køb/indskud	34	12.279	-	3.194	1.712	17.219
Salg/udlodning	-2.100	-29.544	-	-4.687	-4.928	-41.259
Reklassifikation	-	-	-	-	-	-
Flytning til niveau 3	-	353	-	-	-	353
Flytning ud af niveau 3	-	-	-	-	-	-
Balance ultimo	15.865	107.838	39	4.369	25.002	153.113
Tab/gevinst på aktiver i behold	96	5.841	39	146	4	6.126

¹ Aktiver tilknyttet Livrente med Markedseksponering er i balancen præsenteret i en særskilt post.

Der er ikke sket væsentlige overførsler mellem niveau 1 og 2 i 2022.

ATP Koncernen note 9: Dagsværdi, fortsat

Koncern	Dagsværdi 30.06.2023	Dagsværdi 31.12.2022	Dags- værdi- hierarki	Værdiansættel- ses-input	Dagsværdiernes følsomhed overfor ændringer i ikke- observerbare input
	Mio. kr.	Mio. kr.			
Obligationer					-
Realkredit- og statsobligationer	5.129	6.723	2	Tilbagediskontering med relevante rentekurver tillagt spreads	-
Virksomhedsobligationer	14.708	15.865	3	Tilbagediskontering med investeringsspecifikke kreditspændstillæg til rentekurver	Ved forøgelse på 1 procentpoint i investeringsspecifikke kreditspændstillæg ændres markedsværdien med -262 mio. kr.
Unoterede kapitalandele					
Handelspris for nylige transaktioner					-
Private Equity	4.532	7.051	2	Handelspriser	
Infrastruktur	-	155	2	Handelspriser	
Rapporteret dagsværdi¹					
Infrastruktur	15.080	15.462	3	Rapportering	
Kredit	5.558	6.052	3	Rapportering	
Private Equity	46.554	41.832	3	Rapportering	
Skov	1.525	1.563	3	Rapportering	
Ejendomme	10.897	11.703	3	Rapportering	
Øvrige	1.423	1.487	3	Rapportering	
Multipel analyse					
Private Equity	599	3.607	3	Anvendte værdiansættelses-multipler	Ved en ændring på -10 pct. i anvendte værdiansættelsesmultipler ændres dagsværdien med -65,7 mio. kr.
Tilbagediskontering af fremtidige cash flows					
Infrastruktur	13.945	15.053	3	Anvendte tilbage-disponeringsfaktorer	Ved ændring af tilbagediskonteringsfaktoren med -0,5 pct. vil markedsværdien ændre sig med -1.697 mio. kr.
Private Equity	470	-		Anvendte tilbage-disponeringsfaktorer	Ved ændring af tilbagediskonteringsfaktoren med -0,5 pct. vil markedsværdien ændre sig med -27 mio. kr.
Afkastbaseret model					
Ejendomme	10.925	11.080	3	Anvendte afkastsatser	Det gennemsnitlige afkastkrav er på 5,11 pct., og ved en ændring på 25 bp ændres markedsværdien med -508 mio. kr.

¹ Rapporteret dagsværdi baseret på modtagne rapporteringer fra relevante selskaber, hvor underliggende aktiver og forpligtelser værdiansættes til dagsværdi. I de tilfælde rapporteringsdatoen afviger fra Koncernens balancedato, korrigeres for betydelige ændringer i markedets observerbare inputs og de underliggende aktivers noterede priser.

Koncern	Dagsværdi 30.06.2023	Dagsværdi 31.12.2022	Dags- værdi- hierarki	Værdiansættel- ses-input	Dagsværdiernes følsomhed overfor ændringer i ikke- observerbare input
	Mio. kr.	Mio. kr.			
Afledte finansielle instrumenter, unoterede (netto)					
Afledte finansielle instrumenter i form af rente- og valutaswaps, terminkontrakter, non-deliverable forwards, optioner, swaptioner og credit default swaps	-78.971	-90.939	2	Værdiansættes med input af relevante kurver, index, spreads til beregning af fremtidige betalinger samt diskontering med relevant rentekurve. For ikke-lineære instrumenter anvendes tillige volatiliteter og metoder, der afspejler gældende markedspraksis for værdiansættelse af disse.	
Udlån					
Rapporteret dagsværdi¹					
Udlån til erhvervsvirksomheder	3.596	4.187	3	Rapporteret dagsværdi	
Tilbagediskontering af fremtidige cash flows					
Udlån til erhvervsvirksomheder	182	182	3	Tilbagediskontering af forventede fremtidige cash flows ved anvendelse af relevante rentekurver og investeringsspecifikke kreditspændstillæg	Ved forøgelse på 1 procentpoint i investeringsspecifikke kreditspændstillæg ændres markedsværdien med -1 mio. kr.
Investeringsejendomme					
Kontor, detail, shoppingcentre og beboelsesejendomme mv.	18.497	19.292	3	Afkastbaseret model	Afkastkrav fra 4,125 pct. til 8,350 pct. (gns. 4,95 pct.). Hvis det gennemsnitlige afkastkrav på 4,95 pct. forøges med 0,25 pct., ændres dagsværdien på Koncernens investeringsejendomme med -852 mio. kr.
Skovinvesteringsejendomme	5.779	5.711	3	Tilbagediskontering af forventede fremtidige cash flows	Ved ændring af tilbagediskonteringsfaktoren med -0,5 pct. vil markedsværdien ændre sig med -172 mio. kr.
Repo- og reverseforretninger					
Tilgodehavender vedrørende reverseforretninger	30.264	25.669	2	Tilbagediskontering ved anvendelse af relevant rentekurve	-
Gæld vedrørende repoforretninger	116	10.709	2	Tilbagediskontering ved anvendelse af relevant rentekurve	-

¹ Afledte finansielle instrumenter er præsenteret netto, (aktiv fratrukket forpligtelse), idet oplysningerne er identiske for aktiver og forpligtelser bortset for beløbene.

Ovenstående opgørelse viser følsomheder ved ændring i væsentlige inputparametre for koncernen. Moderselskabet ATP har investeret i kapitalandele i tilknyttede virksomheder, som hovedsageligt består af investeringsvirksomheder, der værdiansætter alle væsentlige aktiver og forpligtelser til dagsværdi ved brug af de metoder, som er beskrevet ovenfor. Eftersom alle væsentlige aktiver og forpligtelser i de tilknyttede virksomheder er indregnet til dagsværdi, svarer dagsværdien af de tilknyttede virksomheder til ATP's andel af den rapporterede Net Asset Value.

ATP – Totalindkomstopgørelse

Mio. kr	1. halvår 2023	1. halvår 2022
Forsikringsindtægter	9.580	9.562
Udgifter til forsikringservice	-9.580	-9.562
Resultat af forsikringservice	0	0
Finansielt afkast	10.775	-248.828
Finansielle forsikringsindtægter eller -udgifter	-9.121	211.286
Finansielle poster, netto	1.654	-37.542
Pensionsafkast- og selskabsskat	-1.644	37.542
Resultat af forsikrings- og investeringsaktiviteter	10	0
Administration		
Andre indtægter	1.262	1.223
Andre omkostninger	-1.262	-1.223
Resultat af Administration	0	0
Periodens resultat	10	0
Anden totalindkomst		
Poster, som ikke kan blive omklassificeret til resultatet:		
Værdireguleringer af domicilejendomme	-12	0
PAL-skat vedrørende værdireguleringer af domicilejendomme	2	0
I alt	-10	0
Anden totalindkomst i alt	-10	0
Periodens totalindkomst	0	0

ATP – Balance

Mio. kr	1. halvår 2023	Året 2022
AKTIVER		
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender	4.948	5.033
Tilgodehavender vedrørende reverseforretninger	30.264	25.669
Obligationer	470.998	480.380
Noterede aktier	49.699	48.592
Unoterede kapitalandele	74.483	76.386
Afledte finansielle instrumenter	77.833	81.841
Udlån	120	168
Udlån til tilknyttede virksomheder	2.265	2.140
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	67.640	71.056
Investeringsaktiver tilknyttet livrente med markedseksponering	0	2.452
Domicilejendomme	829	849
Driftsmidler	4	3
Immaterielle aktiver	933	997
Tilgodehavende pensionsafkastskat	818	839
Udskudt pensionsafkastskat	47.279	48.534
Afgivet sikkerhedsstillelse vedr. afledte finansielle instrumenter	0	13.380
Tilgodehavende bidrag	3.241	3.150
Andre tilgodehavender	15.113	4.602
Andre periodeafgrænsningsposter	998	986
Aktiver i alt	847.464	867.058
PASSIVER		
Afledte finansielle instrumenter	157.098	173.982
Gæld vedrørende repoforretninger	116	10.709
Anden gæld	6.571	4.560
Forpligtelser i alt	163.785	189.251
Garanterede ydelser	538.460	538.634
Livrente med markedseksponering	2.189	1.382
Risikojustering	861	954
Pensionsforpligtelser i alt	541.511	540.970
Langsigtet supplerende hensættelse	36.935	37.265
Bonuspotentiale	105.234	99.572
Ufordelte midler i alt	142.169	136.837
Pensionsmæssige hensættelser i alt	683.679	677.806
Minoritetsinteresser	-	-
Passiver i alt	847.464	867.058

Supplerende oplysninger

På atp.dk findes der supplerende oplysninger til halvårsrapporten:
www.atp.dk/supplerende-oplysninger_halvaaret-2023

De supplerende oplysninger

- Børsnoterede danske aktier
- Børsnoterede udenlandske aktier
- Unoterede danske aktier
- Unoterede udenlandske aktier
- Erhvervsobligationer
- Definition af nøgletal for værdiskabelse
- Eksposering i aktieindeks i afledte finansielle instrumenter
- Pensionsmæssige hensættelser

= Specifikationer

- Specifikation 1: Virkningen af Finanstilsynets levetidsmodel på opgørelsen af ATP's pensionsforpligtelser
 - Specifikation 2: Værdiskabelsen i ATP fra pensioner og ufordelte midler
 - Specifikation 3: Markedsværdi i ATP's investeringsportefølje
-

Specifikation 1: Virkningen af Finanstilsynets levetidsmodel på opgørelsen af ATP's pensionsforpligtelser

Finanstilsynets levetidsmodel til brug for tilsyn med livsforsikringsselskaber og pensionskasser består af to elementer: et benchmark for den observerede nuværende levetid og et benchmark for de forventede fremtidige levetidsforbedringer.

ATP-bestandens observerede nuværende levetid er lavere end Finanstilsynets benchmark for den observerede nuværende levetid. ATP forventer imidlertid højere fremtidige levetidsforbedringer end Finanstilsynets benchmark.

Observeret nuværende levetid

Finanstilsynets benchmark for den observerede nuværende levetid er baseret på oplysninger fra en række danske livsforsikringsselskaber og tværgående pensionskasser med tilsammen 3,0 mio. kunder. Den observerede nuværende levetid, som ATP anvender, er baseret på oplysninger vedrørende ATP's ca. 5,5 mio. medlemmer.

Den nuværende levetid blandt kunderne i pensionselskaberne er højere end den nuværende levetid blandt ATP's medlemmer. Dette er helt i tråd med internationale analyser, som viser, at forsikrede lever længere end ikke-forsikrede. Forskellen er illustreret i figuren nedenfor, som viser levetiderne for 67-årige beregnet på baggrund af Finanstilsynets levetidsmodel, ATP's bestand og tal fra Danmarks Statistik.

Forventede fremtidige levetidsforbedringer

Finanstilsynets benchmark for de forventede fremtidige

levetidsforbedringer baseres på udviklingen i levetid i den danske befolkning over de seneste 20 år. ATP's model for de forventede fremtidige levetidsforbedringer bygger på sammenlignelige data fra perioden 1970-2019 fra 18 OECD-lande. Modellen er således dels baseret på oplysninger vedrørende ATP's egne medlemmer, dels på oplysninger vedrørende ca. 345 mio. indbyggere i de 18 OECD-lande.

De forventede fremtidige levetidsforbedringer er højere ifølge ATP's model end ifølge Finanstilsynets benchmark. Forskellen skyldes især, at den danske befolkning i dag lever kortere end gennemsnittet i de 18 lande. I ATP's model forudsættes det, at levetiden i Danmark på sigt nærmer sig gennemsnittet i de 18 OECD-lande.

ATP's pensionsforpligtelser

Som supplement til værdien af ATP's pensionsforpligtelser i regnskabet beregner ATP desuden værdien af pensionsforpligtelserne, hvor der tages udgangspunkt i den nuværende levetid i ATP-bestanden kombineret med Finanstilsynets benchmark for de forventede fremtidige levetidsforbedringer. Med anvendelse af Finanstilsynets levetidsmodel ville værdien af pensionsforpligtelserne være 532,8 mia. kr. ultimo halvåret, mens de med anvendelse af ATP's levetidsmodel var 540,6 mia. kr. Med andre ord ville ATP's bonuspotentiale have været 7,8 mia. kr. større, hvis ATP havde anvendt Finanstilsynets levetidsmodel.

Specifikation 2: Værdiskabelsen i ATP fra pensioner og ufordelte midler (efter skat)

Pct.	1. halvår 2023	1. halvår 2022	Året 2022	Året 2021	Året 2020	Året 2019	Året 2018
Værdiskabelse fra pensioner (efter skat)	1,5	1,5	3,1	3,3	3,4	3,4	3,5
Værdiskabelse fra ufordelte midler (efter skat)	1,8	-35,0	-38,7	24,5	13,3	30,3	-7,0
Samlet værdiskabelse (efter skat)	1,6	-7,3	-7,2	8,5	5,5	8,0	1,5

Regnskabet afspejler det årlige resultat af ATP's virksomhed, herunder hvordan årets resultat påvirker bonuspotentialet. Afdækningen af pensionerne er ligeledes beskrevet i regnskabet, men den forrentning, der ligger i pensionerne, belyses ikke direkte. Med sigte på at forbedre beskrivelsen af den samlede værdiskabelse beregner ATP nogle supplerende nøgletal.

Værdiskabelse fra pensionerne illustrerer den gennemsnitlige forrentning af de pensioner, ATP har lovet medlemmerne over tid, på tværs af aldersgrupper. Nøgletallet er beregnet ud fra historiske indbetalte bidrag og de tilknyttede pensioner. For de garanterede ydelser er værdiskabelsen på 1,5 pct. for første halvår. For livrente med markedseksposering er værdiskabelsen på 1,6 pct. udtryk for et opnået afkast i perioden og ikke en decideret forrentning. Værdiskabelsen fra pensionerne på 1,5 pct. er en vægtet beregning af værdiskabelsen fra henholdsvis de garanterede ydelser og livrente med markedseksposering.

Værdiskabelse fra ufordelte midler illustrerer forrentningen af ATP's såkaldte ufordelte midler, dvs. bonuspotentialet og den langsigtede supplerende hensættelse. Værdiskabelsen i bonuspotentialet på 2,6 pct. er hovedsageligt drevet af investeringsafkastet, men er eksempelvis også påvirket af resultatet af Afdækning og omkostninger. Da der endnu ikke er taget risiko i den supplerende afdækningsportefølje, er værdiskabelsen i den langsigtede supplerende hensættelse på 0 pct. Værdiskabelsen fra ufordelte midler på 1,8 pct. er en vægtet beregning af værdiskabelsen i henholdsvis bonuspotentialet og den langsigtede supplerende hensættelse.

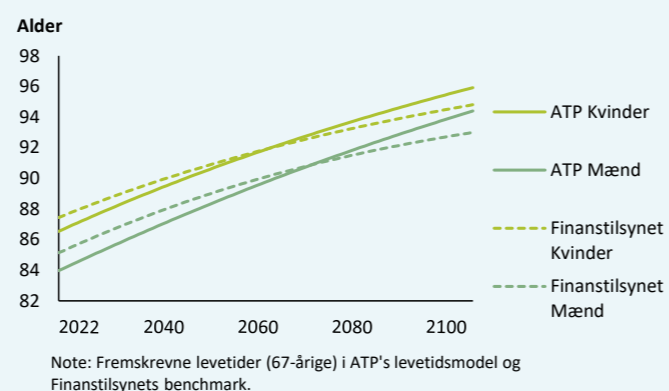
Samlet værdiskabelse viser ATP's evne til at generere værdiskabelse under ét. Nøgletallet er en vægtet beregning af værdiskabelsen i henholdsvis pensionerne og de ufordelte midler.

For yderligere oplysninger om definition af ATP's nøgletal for værdiskabelse henvises til supplerende oplysninger på www.atp.dk/resultater-rapporter/aars-og-kvartalsrapporter/atp-koncernen

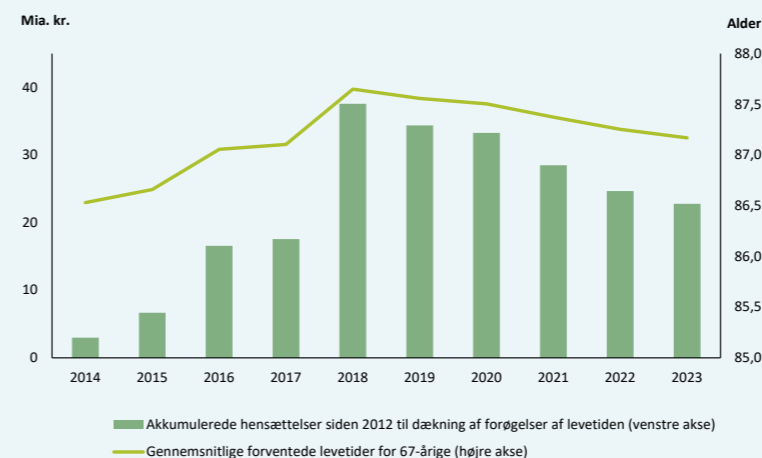
Levetider for 67-årige

Forventninger til fremtidige levetidsforbedringer

Ekstra hensættelser som følge af ændring i levetid

Værdiskabelse

Pct.	1. halvår 2023
Værdiskabelse fra garanterede ydelser	1,5
Værdiskabelse fra livrente med markedseksposering	1,6
Værdiskabelse fra pensioner	1,5
Værdiskabelse fra bonuspotentiale	2,6
Værdiskabelse fra LSH	0,0
Værdiskabelse fra ufordelte midler	1,8

Specifikation 3: Markedsværdi i ATP's investeringsportefølje

Mia. kr.	1. halvår 2023
Børsnoterede danske aktier	25,2
Børsnoterede udenlandske aktier	25,8
Unoterede aktier	49,9
Kredit	31,7
Stats- og realkreditobligationer	53,7
Inflationsrelaterede instrumenter	9,3
Infrastruktur	35,8
Fast ejendom	40,9
Øvrigt	5,1
Markedsværdi i alt	277,4

Note: Markedsværdi udtrykker investeringens pengebinding. I markedsværdien af investeringsporteføljen indgår også afledte finansielle instrumenter, der blandt andet omfatter futures, swaps og optioner. Markedsværdien af futures er lig med nul på grund af daglig afregning af tab/gevinst. For øvrige afledte finansielle instrumenter kan markedsværdien være negativ.